

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az adóösszeírás kezdetén.

egnap, hétfőn vette kezdetét városunkban a cseléd-, közmunka- és házadó összeírása.

Egy ilyen városban, melynek közterhei rohamosan szaporodnak, nem lehet a polgárság érdekei tekintetében fontosabb mozzanatot ismerni az adó-kivetésnél. Kell, hogy az igazságos legyen, ment minden kedvezéstől. Kell, hogy a meglévő jövedelmi források szigorú kihasználását sürgesse, a hagyományos életszínvonalát, a mások bőrre számított kegykeresését nélkülözze.

Eddig nem volt egészen ugy.

Csattanós adat erre az adófelügyelőnek ismételt izben nyilvánított ama csodálkozása, hogy Zomborban alig van annyi cseléd, mint bármelyik nagyobb környékbeli faluban. Pedig hát úgy áll a dolog, hogy cseléd igen is sok van, de cseléd-adó nincsen azért, mert nem vallják be, illetve eltagadják.

Igy van nálunk a közmunkával is; a földhöz ragadt szegény, akinek két lova a mindene, az fizet, mert annak nincs protekciója; a városi potentátók ellenben, akiknek jóformán ménesük van, bevallják meglévő lovaik negyed-ötöd részét s a szegény kivétő hivatalnoknak hallgatnia kell, ha kenyerét többre becsüli lelkiismereténél. Mert ha hepciáskodik, szemébe megmondják neki, hogy a legközelebbi restaurációnál majd visszaadják a szivességet. Ez ugyan hiábavaló fenyegetés; mert Zomborban, vagy e vármegyében emberi emlékezet óta nem volt még tisztviselő, aki állását azért vesztette volna el, mert részrehajlatlanul teljesítette hivatalát. Mindazáltal a bevallók önzése egyfelől, a felvevők kegyhajhászata másfelől, csakugyan állandó félszeg helyzetet teremt. Ugyanis a szegény kiküldött összeíró sohasem tudja, mikor cselekszik helyesen. Mert ha teljes részrehajlatlansággal felveszi az adótárgyakat, magára haragítja a legvagyonosabb polgárokat. Ha pedig részrehajlást követ el, kiteszi magát annak, hogy bárki is megokolt óvást tesz az ő fölvétele ellen s még fegyelmi vizsgálatot zúdit a nyakába.

Ily helyzetben az adók kivetését pontosnak, lelkiismeretesnek csak azon kikötés mellett tartathatni, ha az a férfi, aki munkabíró ereje egész teljét e város kormányzására szentelte, a polgármester, ugyanazt a részrehajlatlan egyenességet sürgeti az adókivetésnél most, melyet tanusít a végrehajtásoknál, föllépése óta. És valamint következetes magatartása a szutyongó személyes bosszút visszafojtotta az egyenlőséghez nehezen szoktathatók elkényeztetett keblében eddig: úgy fognak a kieroszakolt előjogokban és kedvezésekben részesültek meghunyászkodni most is, ha ő teljes pártatlansággal rajta lesz azon, hogy senki a reá eső közterhek alól ki ne bujjék.

Lelkünkben meg vagyunk győződve, hogy részéről se az egyenletes szigor elrendelése, sem az adóalapok részrehajlatlan kinyomoztatása tekintetében nem lesz mulasztás. Éppen ezen meggyőződés sugallja, hogy nyilvánosan figyelmeztessük őt egy oly tüzelemre, mely miatt helyben igen sokan hamis bevallásokkal bujnak ki a rájuk eső terhek alól s így természetesen másokkal viseltetik a maguk adóját.

Ezen állandó szédelés egyik tárgya a házbéradó.

Százan és ezren tudják, hogy van itt akárhány háztulajdonos, aki egy harmadát se fizeti annak az adónak, mely a bevett házbérek után őt terhelné.

És honnan van ez?

Onnan, hogy a felvevő számtiszt nem a lakóktól kérdezi ki, hogy mit fizetnek; hanem a háziur egyszerű bemonadására szó nélkül bejegyzik a legcsekélyebb képtelenséget is, mert érzi, hogy oly emberrel áll szemben, akinek jóakarátára rászorult.

No hát ez túrhetlen és minél előbb kiküszöbölendő abnormis állapot. A külvárosi nádas

viskók gazdái fizetik a valóságos házbér tiz százalékát, valamint a reá eső 30% általános jövedelmi és 50% városi pótdadókat; a paloták urai pedig lelkiismeretlenül hazudnak a bevalláskor s eltagadják azt az adóalapot, melynél egyik sem tisztább és szembeszökőbb.

Mi most nem nevekkel, hanem tényekkel foglalkozunk s így csak önmagát árulja el az, aki ezen felszólalást maga ellen irányozottnak minősíti.

És ezen panasz annál jogosultabb, mert hiszen a házbéradó a házbérnek majd ötödörészét teszi s így a háztulajdonos ezt előre tudhatva, egyszerűen ráhárithatja azt közvetve a lakó zsebére.

Majd megvagyunk a közszemlére kitétel-nél majd ugyanitt szellőztetjük is ezt a kérdést, hogy végre itt kimenjen már divatból az a nagyzás, mely csak a mások zsebére és rovására szereti fitogtatni kieroszakolt álsikereit.

Ne a közterhek alól való általános kibujásban, hanem a legnehezebb polgári erény, az adófizetés önmegtartózkodó gyakorlásában tanulsunk a versenyt. Ne az legyen örömmünk, hogy törvény szerint járó terheinkből hamissággal ennyit-annyit letagadjunk; hanem azon örvendjünk, hogy van mitől és miből fizetnünk. Ne toljuk a legszegényebb osztályra a magunk terhet is, hanem viselje mindenki szívesen azt, ami törvény szerint rá esik.

És ezt a házbéradónál kellő kontroll mellett okvetlenül el lehet érni. Mert ha csak tiz háziurnak „bevallásával“ szemben vakta-próbákat csinálunk néhány feltűnően alacsonyan bejelentett tételnél: akkor a többi abszolúte nem fogja becsületét közmegegyezés kockájára tenni, ha látja, hogy ugy se lehet sikere.

Hiszzen bár ötlet is, de minden csalafaságot kizárna az, ha ki lehetne mondani: „Egy lakó sem köteles több házbért fizetni, mint a mennyt háziura bevallott.“

Ezzel az egy cínozúrával végkép ki lehetne irtani ezen, nálunk jelentékeny adóforrás köréből a visszaélések 90 százalékát. És ha ezt megteszik az arra hivatott adókivető s ellenőrző közegek: fogadni merünk, hogy a városi pótdadó rögtön leszáll 3—4 %-al. Mert világos, hogy minél nagyobb egyenes adóösszegre oszlik fel ugyanazon közteher, annál kevesebb fog jutni egy forintra. És hogy a házbéradót pártatlan pontos kivetés által Zomborban meg lehet duplázni: arra vannak az utolsó három évről jó adataink.

Senki érdekében nem áll a multat felbolygatni; de a jelenben s jövőben a részrehajlatlan egyenlőséget kívánni és követelni, éppen úgy jogunk, mint anyagi érdekünk.

Még cudarabbul állunk a bérletadóval.

Mindenki tudhatja, aki érdeklődik iránta, hogy Zomborban a határnak mintegy huszadrésze árendások kezében van. És — csodák csodája! — itt ugyszólván senkire jelentkezett, hogy őt, mint bérletet, adóztassák meg. Igaz, hogy a bérleteket kinyomozni nem annyira a város, hanem inkább az adófelügyelőség dolga; de az is igaz, hogy ezen bevallások alapos kitételése nagyon érdekli a városi polgárok zsebet is, tehát magát a várost is. Mert tudvalevő, hogy a bérleti adó 10 percentje a bérletnek s így ha csak tizezer frtnyi bérlet — önként vagy rászorítás útján — bevaltatik, már az állam ezer frtot, a város pedig mintegy ötszáz frtot nyer évenként, amely összeg rohamosan növekvő kiadásaink s csökkenő bevételeink mellett nem megvetendő kicsinység.

Vigyázzanak az adó elől bujkáló bérlet, mert ezt a cselofogást örökké üzni nem lehet; és ha egyszer az adófelügyelőség rájön — pedig most már rá kell jönnie — akkor keserves lesz ám 3—5 évre visszamenőleg adózni.

Midőn ezen tényeket feltárjuk, nem a mult, hanem a jelen és jövő lebeg szemünk előtt. Tudjuk, hogy darázs-fészekbe nyultunk; de hát ki bélyegezze meg az ilyen visszaélést, ha nem az a sajtó, melyet ezért tart fenn a nagy közönség?

Ime, mi megtettük a magunkét önkéntesen, műkedvelői kötelességérzetből; tegyék meg azok is, akik tartoznak állásuknak s megbízóiknak azal, hogy az egyenlőség hazájában nemcsak a jogokat, hanem a terheket is igazságosan eloszassák.

Hála és elismerés előre is annak, aki a közérdeknek ezt a nagy szolgálatot megteszi; szívesen és közmegegyezéssel azoknak, akik tovább is előbbre teszik az önzést, a polgári becsületnél.

20,094. sz. Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.
 alisp. 1888.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának harmadik évnegyedes közgyűlése f. évi október hó 3-án, szerdán és a szükséges képeket a következő napokon reggeli 9 órakor fog a vármegyei székház nagytermében megtartani.

Ezen közgyűlés tárgyai:

1. Alispáni jelentés.
2. Belügyminiszteri rendelet Zenta rendezett tanácsu városnak külön törvényhatósággá leendő átalakulása iránt beadott kérelemlevele tárgyában.
3. Belügyminiszteri rendelet az éves cselédek felmondási és elszegődési idejének meghatározása iránt alkotott vármegyei szabályrendelet tárgyában.
4. Belügyminiszteri rendelet az 1886. évi XXII. t. c. 15. §-ában foglalt határozmányoknak végrehajtása iránt.
5. Belügyminiszteri rendelet a tűzrendészeti kormányrendeletnek mielőbbi érvényesítése tárgyában.
6. Belügyminiszteri rendelet Zenta városának a megyei nyugdíjalaphoz egy százaléknyi pótdóval való hozzájárulása tárgyában.
7. Belügyminiszteri rendelet az 1882. évi megyei házi pénztári számadók részére kiadandó felmentvény tárgyában.
8. Belügyminiszteri rendelet az 1886-ik évi megyei házi pénztári számadás tárgyában.
9. Közmunka- és közlekedéstügyi m. kir. miniszteri intézkvny a közmunka szabályrendeletnek jóváhagyása iránt.
10. Az 1889-ik évre szerkesztett megyei költségvetés.
11. A megyei gyámhatósági szabályrendelet néhány szakaszának módosítása, különösen a megyei árvapénztári kamatlábnak hat százalékról öt százalékra leendő leszállítása.
12. Azon pénzüzetek kijelölése, melyekben a gytmölésözöleg el nem helyezhető megyei árvapénztári pénzkészlet ideiglenesen elhelyezendő.
13. Sándor Béla főispán urnak, mint a bíráló választmány elnökének átirata, mellyel a legtöbb adót fizető megyebizottsági tagoknak 1889. évre összeállított névjegyzékét bemutatja.
14. Schmausz Endre alispán ur előterjesztése a választott megyebizottsági tagok névjegyzékének kiigazítása iránt.
15. Sándor Béla főispán urnak átirata, mellyel a folyó évi július 24-én tartott számonkérésék jegyzőkönyvének hiteles másolatát tudomás végett átteszi.
16. Széchenyi Jenő közigazgatási bizottsági tag leköszönése folytán tisedésbe jött közigazgatási bizottsági tagsági helynek választás útján betöltése.
17. Alispáni előterjesztés a Zenta városi képviselőválasztáshoz választási elnöknek és a részleges tisztújítás alkalmára netán szükséges alispáni helyettesnek kiküldése iránt.
18. Alispáni előterjesztés a vármegyei uthalózatnak megállapítása iránt.
19. Alispáni előterjesztés a vármegyei műutakra szükséges zuzott kavicsszükséglet biztosításának jóváhagyása iránt.
20. Alispáni előterjesztés az 1889. évi közmunkaváltásdíjnak megállapítása iránt.
21. Alispáni előterjesztés az 1889. évi utielőirányzatnak megállapítása iránt.
22. Alispáni előterjesztés, Ráics János elhalálozott megyei központi lovas hajdu állásának beszüntetése és e helyett egy hivatalsszolgai állás rendszeresítése iránt.
23. Pozsony sz. kir. város tanácsának átirata, a közigazgatási bíróságok létesítése iránt a képviselőházhoz intézett feliratának pártolása tárgyában.
24. Kolozs vármegye közönségének átirata, az ugynevezett vadházasságok megszüntetése iránt a vallás és közoktatástügyi miniszteriumhoz intézett felterjesztésének pártolása tárgyában.
25. Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottságának az ügyköréhez utalt közigazgatási ágának az 1888. évi első felébeni állapotáról szóló jelentése.
26. A közigazgatási bizottság fegyelmi választmányának jelentése Odry Zoltán volt vármegyei csendbirtos ellen fenforgott fegyelmi ügy beszüntetéséről.
27. Czirfusz Ferenc kir. tanfelügyelő átirata, Popovits Szávó tanító özvegyének nyugdíjaztatása tárgyában.
28. Ugyanannak átirata Lautenbach-Klein Magdolna özvegy tanítóné nyugdíjaztatása tárgyában.

29. Zenta város közgyűlésének határozata, a vasútépítési ügyben megállapított összegnek beszerzésére kiküldött háromtagú bizottságnak megbízása és ez ellen Kozits István és társai részéről beadott felelősségi tárgyalás.

30. Petrovosszello község képviselőtestületének határozata, egy az adai m. kir. földműves iskola javára tett alapítványának jóváhagyása iránt.

31. Petrovosszello község képviselőtestületének a járásföld hasznosítására tárgyában f. é. augusztus 30-án 134. sz. a. hozott határozata.

32. Bajsa község képviselőtestületének az ottani gör. kel. templom körüli tér bekerítése tárgyában hozott határozata.

33. Ó-Morovica község képviselőtestületének az 1885. évről felelős örök ellen telekönnyűleg bekelezett biztosíték kifizetése iránt hozott határozata.

34. Ada község képviselőtestületének a legelő felosztási ügyben f. é. június 6-án 85. sz. a. hozott határozata és az ellen benyújtott felelősségek.

35. Tovarisoa község képviselőtestületének a községi árvtár illetve számadások rendezése iránt hozott határozata.

36. Torzsa község képviselőtestületének az ottani nagyvendéglő eladása tárgyában hozott határozata.

37. Kis-Kér község képviselőtestületének a községi italmérésjog bérlet ellenében hozott határozata.

38. Torzsa község előjáróságának kérvénye a községi árvtári tartalékalapba bevételzett 307 frtból 185 frtnak a községi pénztárba leendő utalványozása iránt.

39. Ó-Becse, Martonos és Apatin községeinek az előjárók, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet fizetéséről szóló szabályrendelete.

40. Pacsér, Brestovác, Apatin és Monostorszegh községeinek a közgyűlések ügyrendéről alkotott szabályrendelete.

41. Szónta, Apatin községeinek a községi előjárók segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet létszámáról és teendőiről alkotott szabályrendelete.

42. Feketehegy községének általános szervezési szabályrendelete.

43. Tiszaföldvár községének a községi kötelekbe való felvétele után szedhető díjakról alkotott szabályrendelete.

44. Tiszaföldvár községének a képviselőtestület közgyűléseinek számáról és idejéről alkotott szabályrendelete.

45. Bács községének a képviselőtestület közgyűléseinek ügyrendjéről alkotott szabályrendelete.

46. Földvár, Csataalja, Béreg, Dautova, Tovarisoa, Bulkesz, Obrovác, Gajdobra, Gákova, Bács, Baracska, Ada, Monostorszegh, Vaskút, Ó-Palánka, Bikity, Paraga községeinek a községi személyzet fizetéséről és napidijairól alkotott szabályrendelete.

47. Bikity, Német-Palánka, Monostorszegh, Paraga, Tovarisoa, Bukin, Gákova, Bács, Uj-Futtak, Dautova, Földvár községeinek a községi személyzet létszámát és azok teendőit rendező szabályrendelete.

48. Kis-Hegyes és Szegegy községeinek a községi személyzet létszámát, azok teendőit, nemkülönben fizetéseit és nyugdíjait rendező szabályrendelete.

49. Csupor Gyula főszolgabíró jelentése a Német, Ó- és Uj-Palánka községeinek felállított közös iparostanonciskola felállítására tárgyában.

50. Ugyanannak jelentése Tovarisoa községében rendszeresítő inok-közbeszítő állás iránt.

51. Ribiczey főszolgabíró urnak jelentése az ó-sztpári előjáróság vagyonának tűz elleni biztosítása iránt.

52. Poppovits Dusan főszolgabíró urnak jelentése az ó- és új-szivaci iparostület alapszabályai 22. §-ának módosítása tárgyában.

53. Ó-Sztpár község képviselőtestületének egy rövid lejárata, a zombori kereskedelmi és iparbanktól felveendő kölcsön iránti határozata.

54. Debelyaasky Izidor és társainak az Ó-Becse község képviselőtestületének f. évi 164. sz. a. az urbéri költségek tárgyában hozott határozata elleni felelőssége.

55. Deszpot-Szt. Iván község képviselőtestületének a község tulajdonát képező ház eladása iránt hozott határozata.

56. Milassin József ó-becsei lakos felelőssége Ó-Becse község képviselőtestületének f. évi 160. és 162. számú határozata ellen.

57. Ugyanannak felelőssége Ó-Becse község képviselőtestületének egy számvévi állás rendszeresítése iránt hozott határozata ellen.

58. Kerynaja község képviselőtestületének határozata Antalics Kálmán tanító lakbéré felemelése iránt.

59. Ó-Szivac község képviselőtestületének a kisdudóda elhelyezésére szükséges ház megvétele tárgyában hozott határozata.

60. Sztanisics község képviselőtestületének az orvosi fizetés felemelése iránt hozott határozata.

61. Eberhardt József és társai sztanisicsi lakosok felelőssége a község képviselőtestületének 2 bábai állás rendszeresítése iránt hozott határozata ellen.

62. Ugyanazok felelőssége Sztanisics község képviselőtestületének a szarvasmarhák számát megállapító határozata ellen.

63. Petrovosszello község képviselőtestületének határozata a községi jegyzőnek megszavazott 150 frtnyi kártalanítás tárgyában.

64. Bezdán község képviselőtestületének Tatay Juliától megveendő házra vonatkozó határozata.

65. Káty község képviselőtestületének 500 hold legelőföld kihalás iránti határozata.

66. Kovil-Szt. Iván község képviselőtestületének határozata Greifenstein János részére adományozott ház hely iránt.

67. Kolluth községnek az ottani előfogatosokkal kötött szerződése.

68. Brestovác község határozata a róm. kath. temető kibővítése iránt.

69. Grünfelder Mór volt ó-kanizsai tanító özvegyének felelőssége a község képviselőtestületének f. évi 45. számú határozata ellen.

70. Káty község képviselőtestületének 30,000 frtos kölcsön felvétele iránt hozott határozata.

71. Szarajics Péter szabályos lakos a titeli és szabályos járási községi tulajdonát képező rétföldek kezelésére hivatott bizottság alelnökének folyamodványa, alelnöki állásával járó 420 frt fizetésének megbízása idejére leendő folyósítása iránt.

72. Odry Zoltán volt vármegyei esendbirtos folyamodványa esendbirtosi állásától lett felfüggesztése időtartamára járó 641 frt 66 krnyi illetményének kiszolgáltatása iránt.

73. Lenovics István és társai, ugy Popov Luka és társai felső-kovili lakosoknak folyamodványa a Felső-Kovil községében megejtett községi bírói választás ellen.

74. Gritzman János plébános és Parabuty község közt a párber megváltás iránt kötött szerződés.

75. Bulkesz község képviselőtestületének állatorvosi állás rendszeresítése iránt hozott határozata.

76. Albrecht Kálmán vármegyei inok felelőssége szolgálati idejének be nem számítása iránt a nyugdíjkezelő bizottság által hozott határozat ellen.

77. Jonász Sándor vármegyei inok felelőssége szolgálati idejének be nem számítása iránt a nyugdíjkezelő bizottság által hozott határozat ellen.

78. Parabuty község képviselőtestületének a Hód-ságh községben felállítandó telekkönyvi hivatali helyiségek bérleti összegéhez való hozzájárulása tárgyában.

79. Pivnicza község képviselőtestületének a Hód-ságh községben felállítandó telekkönyvi hivatali helyiségek bérleti összegéhez való hozzájárulása tárgyában.

80. Hód-ságh község képviselőtestületének a Hód-ságh községben felállítandó telekkönyvi hivatali helyiségek bérleti összegéhez való hozzájárulása tárgyában.

81. Rác-Militics község képviselőtestületének a Hód-ságh községben felállítandó telekkönyvi hivatali helyiségek bérleti összegéhez való hozzájárulása tárgyában.

82. Karavukova község képviselőtestületének a Hód-ságh községben felállítandó telekkönyvi hivatali helyiségek bérleti összegéhez való hozzájárulása tárgyában.

83. Filipova község képviselőtestületének a Hód-ságh községben felállítandó telekkönyvi hivatali helyiségek bérleti összegéhez való hozzájárulása tárgyában.

84. Bácsujfalu község képviselőtestületének a Hód-ságh községben felállítandó telekkönyvi hivatali helyiségek bérleti összegéhez való hozzájárulása tárgyában.

85. Lality község képviselőtestületének a Hód-ságh községben felállítandó telekkönyvi hivatali helyiségek bérleti összegéhez való hozzájárulása tárgyában.

86. Bogván község képviselőtestületének a Hód-ságh községben felállítandó telekkönyvi hivatali helyiségek bérleti összegéhez való hozzájárulása tárgyában.

87. Vajszka község képviselőtestületének a Hód-ságh községben felállítandó telekkönyvi hivatali helyiségek bérleti összegéhez való hozzájárulása tárgyában.

88. Déronya község képviselőtestületének a Hód-ságh községben felállítandó telekkönyvi hivatali helyiségek bérleti összegéhez való hozzájárulása tárgyában.

89. Bajsa községének az ottani felelős örökkel az 1888. évre kötött szerződése.

90. Tovarisoa községének az ottani felelős örökkel az 1888. évre kötött szerződése.

91. Járek községének az ottani felelős örökkel az 1888. évre kötött szerződése.

92. Monostorszegh községének az ottani felelős örökkel az 1888. évre kötött szerződése.

93. Ó-Kér községének az ottani felelős örökkel az 1888. évre kötött szerződése.

94. Özv. Puráty Dávidné kérvénye, néhai férje által a jegyzői nyugdíj alapba befizetett összegnek kitalványozása iránt.

95. Veprovác község kérvénye 3 frt 77 kr. beszedhetlen költség, 9 frt 24 kr. legelődíj, — és 14 frt 45 kr. vallási költségelírása iránt.

96. Topolya község kérvénye 436 frt 84 kr. beszedhetlen legelődíj leírása iránt.

97. Hegyes község kérvénye 1090 frt 14 kr. beszedhetlen legelődíj, 445 frt 33 kr. vallási díj, 749 frt 17 1/2 kr. köz költség, — 427 frt 92 kr. fogyasztási adó, 38 frt 94 kr. örber és 8 frt 54 1/2 kr. előfogati díj, — összesen 2760 frt 03 kr. leírása iránt.

98. Martonos község kérvénye 411 frt 50 kr. beszedhetlen közmunka váltásdíj leírása iránt.

99. Tettmann Topkovszky Franciska bába oklevelének meghirdetése.

100. Szohl Katalin férj. Gábel Tiboldné bába oklevelének meghirdetése.

101. Molnár Józsefné bába oklevelének meghirdetése.

102. Dr. Szemes Sándor orvos tudori oklevelének meghirdetése.

103. Dr. Neuman Sándor orvos tudori oklevelének meghirdetése.

104. Ada község 1883. évi Bajmok, Bács, Kis-Kér, Pivnicza, Ó-Kér, Ó-Szivac község 1884. évi, — Kis-Kér, Lality, Uj-Futtak, Csonoplya, Piros, Vaskút, Glozsán, Kucura, Begojeva, Pivnicza, Kupuszina, Ó-Futtak, Ó-Kér, Monostorszegh és Ó-Szivac község 1885. évi, — Uj-Szivac, Kerynaja, Járek, Szántova, Krusevlya, Pivnicza, Szegegy, Kupuszina, Ó-Morovica, Lok, Monostorszegh és Ó-Szivac község 1886. évi közpöntári, továbbá Uj-Verbász község 1885. évi vasuti kölcsön, — Bulkesz község 1886. és 1887. évi ipariskolai alap, Alsó-Kovil, Mosorin és Goszpodince községek 1886. évi alapítványi számadásai, — végre Szónta és Ó-Kér községek 1885. évi, ugy Kerynaja, Temerin és Ó-Palánka községek 1888. évi pótköltségvetései.

105. Torzsa község 1886. évi árvtári számadása.

106. Ó-Kanizsa község 1886. évi árvtári számadása.

107. Gajdobra község 1886. évi árvtári számadása. Kelt Zomborban, 1888. szeptember hó 24-én.

Schmausz Endre s. k.,
alispán.

Hírek.

Fejedelmi vendég. Károly Lajos főherceg, Ófelsége öcsese, a vöröskereszt-egyesület fővédnöke, e héten Szabadkára érkezik, hogy az ottani fiók-egyesületet meglátogassa.

Új ügyvéd Zomborban. Dr. Berkes Vilmos köz- és váltó ügyvéd, a Fő-utcán, Falcione Gusztáv-féle házban ügyvédi irodát nyitott.

Kinevezés. Az újvidéki kir. törvényszék elnöke Gábris Endre végzett jogászt, a palánkai kir. járásbíró-sághoz segélydíjas joggyakorlókká nevezte ki.

Plébánosválasztás. Bács-Földváról írják: Községünkben f. hó 20-án ejtetett meg a róm. kath. plébánosválasztása, két párt küzdött már hetek óta, iparkodván jelöltjét keresztülvinni, de minthogy a szavazás előtt kitűnt, hogy az egyik párt határozott kisebbségben van, békesség szempontjából jelöltjét elejtven, a

többséghez csatlakozott s így sikerült köztisztviselőben álló jeles adminisztrátorunkat tiszt. Blázek Lajos urat egyhangulag plébánossá választani. E választásnál kitűnt, hogy Bács-Földvár hitközségének képviselői példás, higgadt és észszerű eljárásuk által kiérdemelték, hogy előttük kalapot emeljünk.

Hirdetmény. Zombor szab. kir. város igazoló választmánya által ezennel közhírré tétetik, hogy ezen igazoló választmány a jövő évi legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzékének összeállítására, illetőleg kigazítása végett nyilvános íléseit 1888. évi október hó 9-én, 10-én és 11-én délutáni 3-tól 5 óráig a városház tanács termében fogja tartani. Erről mindazok, — a kik az 1886. évi XXI. törvényeikk 26. §. értelmében összes állami adójuk kétszeres számítását kívánják igénybe venni, — azon hozzáadással értesítettek, hogy a fenti napokon személyesen vagy írásban jelentkezzenek és jogosultságukat igazolják. Egyben felhívattak azok is, a kik más törvényhatósági bizottságnak tagjai, hogy az ílések tartama alatt nyilatkozzanak, vajjon ebbeli jogukat Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságában kívánják-e gyakorolni? Kelt Zomborban, 1888. évi szeptember hó 22-én tartott városi igazoló választmány íléseiből. Barthal József, igazoló választmányi elnök. Athanazkovits György, igazoló választmányi jegyző.

Az „Ó-becsei polgári magyar dalkör” közgyűlése. A magas miniszterium által megerősített alapszabályok megérkezvén, e hó 19-én tartá egylettünk rendkívüli közgyűlést, melyen igen szép számmal voltak a tagok képviselve és ez érdeklődésből bátran következtethetünk egylettünk életrevalóságára. A közgyűlés — melyet Gortva Lázár elnök ur nyitott meg, a szép számmal egybegyűlt tagokat üdvözlölvén — következőleg folyt le: A mult ílés jegyzőkönyve felolvasatván, hitelesítésre két tag kiküldeték. Ezután következett a pénztáros, szertáros és a jegyző jelentése. A jegyzői jelentés szerint az egyletnek van eddig 2 alapító, 28 működő és több mint 60 pártoló tagja. Miután megemlékeztek még az egylet első nyilvános fellépéséről (tűzoltói zászlószenteléskor), néhány buzdító szót intéz a működő tagokhoz, kérvén őket, hogy a tanórákon pontosan jelenjenek meg mindig, de különösen most e pár héten, hogy a jövő hónapban rendezendő hangversenyt minél sikerültebbé tethessük. Ezt követé a megerősített alapszabályok felolvasása. Felolvasás után elnök ajánlja, hogy az alapszabályok mihamar kinyomattassanak. Határozatott, hogy a legközelebbi választmányi ílés még a házszabályokat is nézze át, javítsa ki és azzal együtt nyomattassék ki. Elnök kéri ezután a közgyűlést, hogy tagok gyűjtésére két bizottságot küldjön ki. Az egyik bizottságba György, Deutsch és Laczkovits K., a másikba Kéri és Keszler urak választattak be. Ismervén e tagok buzgalmit, reméljük, szép eredményt fognak mielőbb felmutatni. Mi pedig e helyen is felkérjük magyarártelmiségünket, hogy e nemes célu és virágzásnak indult egyletet anyagilag belépésükkel támogatni sziveskedjék, annál is inkább, mert az egylet alapszabályai szerint megfelelő előnyökben részesülnek. Ezek után elnök megköszölvén az eddigi tisztviselőkre helyezett bizalmat, azok nevében a viselt tisztelői lemond és egyszersmind ajánlja korelnökül György László urat, ki lelkes élnjezések között elfoglalván az elnöki széket, maga mellé két szavazatszedőt kér választani. Deutsch Miksa és Jodal Gyula megválasztattak. Korelnök 5 pernyi időt enged a szavazatlapon betöltésére, mely után azokat beszédvén, a szavazást megkezdte. Beadott 21 szavazat. Korelnök következő eredményt hirdetett ki: elnök Gortva Lázár, alelnök Jung Antal, jegyző Fárba József, pénztáros György László, szertáros Benedek Mihály, karnagy Rully János, ügyész dr. Grünbaum Pál, számvizsgálók Bachmann B., Hegedűs G. és Laczkovits Károly, választmányi tagok Antal Károly, Deinger L., Tribl Gy., Zentay Gy., Deutsch M., Kéri J., Keszler S., Sándor Gy., Laczkovits P., Obaleczky Gy. Végül Gortva L. elnök a tisztakar nevében a megválasztatásért köszönetet mondva igéri, hogy az mindent meg fog tenni, hogy az „Ó-becsei polgári magyar dalkör” felvirágoztassa. S miután a tagokat még pontosságra figyelmezteté, az ílést bezárta, mire az az elnök éltetésével feloszlott. — s. —

Hirdetmény. Zombor sz. kir. város közönsége részéről az 1886. XXII. t. c. 113. és 164. §§-ai értelmében közhírré tétetik, miszerint a mai napon tartott közgyűlésben az apatini úti Ferenc-esatornai hid mellett 3 hold 989 □ ölnyi területből 3 hold 589 □ ölnyi területnek guboraktár és selyem fonoda céljából a m. kir. államkincstárnak leendő ingyenes átengedése és 200,000 darab téglának ingyenes átadása elhatározatott. Jelen határozat 30 napra Dr. Gertinger Pál városi 1-ső aljegyző úr hivatalos helyiségében közszemlére kitétetik és ellene felelősségek ugyanezen idő alatt a városi tanácsához címezve benyújthatók. Kelt Zombor szab. kir. város közönségének 1888-ik évi szeptember 22-én tartott rendkívüli közgyűléséből. Dr. Csihás Benő, polgármester.

Műkedvelői színelőadás. A dalárda által rendezendő műkedvelői színelőadás napját a rendezőség október hó elsejére (hétfőre) tűzte ki. Mint már említettük, Berzák Árpád „Parasztkisasszony” című érdekes népszínművet adják elő. A főbb szerepeket Tessényi Vilma (Jolán, parasztkisasszony), Schaffner Angela (Matild), Kalapsza Bella (özv. Göncöl Jánosné) és Wolf Ida (Viki szobaleány) kisasszonyok, valamint Iményi István (Fátyol Gergely), dr. Balogh Ernő (Rezeda Marcell), és dr. Lovász Márton (Kelemen Tamás földbírók) urak játsszák. A próbák már esütörtök óta folynak és a legjobb eredményt biztatnak. A színelőadás jövő számunkban közöljük.

Elmunkálati engedély. A közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszter f. évi szeptember hó 16-án 42230. sz. a. kelt rendeletével, gróf Keglevich Béla, Almásy István és Réthely Ferencnek, a m. kir. államvasutak keceli állomásából kiinduló, Császártöltés, Hajós, Nádudvar, Sükösd, Csanád és Szent-István pestmegyei községek érintésével Bajáig vezető úti évről megadta és felhívta Baja város közönségét, hogy nevezett engedélyeket vagy megbízottait és részben működésüknél a netán szükséges hatósági támogatásban részesítse.

Öngyilkosság. Vilovits István bajai illetőségű 24 éves kőműves f. hó 18-án Budapesten a régi ferencvárosi temetőben öngyilkossági szándékból mellen lőtte magát. A súlyosan megsérült kőművest a mentők a kórházba szállították, hol élet és halál közt lebeg.

Melléklet a „Bácska“ 74-ik számához.

A szerdai közgyűlés figyelmébe. Városunkban a Weidinger-től a Juhász-féle koresemig vezető utat korzónak tisztelik. Ide jár a közönség zöme friss levegőt szívni. Es ez a „friss levegőt“ vágni lehet a portól, olyan vastag. Mert a nevezett utcán a kövezett út mellett nyári út is van, melyen az araszos pornak nines annyi ideje hajnaltól napestig, hogy lecsillapodjék. És e bajon könnyen lehetne segíteni úgy, ha a nyári út helyét befásítanák. Hogy ez mily áldásos hatása lenne, példában bizonyítja a restaurált apatini utca. Költsége alig vehető számba, mert a városnak vannak fái bőségben. Ami pedig a borpiacnak áthelyezését illeti, az csak nyerni fog akkor, ha a télen sáros kátyukból valahová kövezetre menekülhet. Sokkal több szépészeti és közegészségi érdek tételezünk föl a városatyákban, sem hogy ezen kérdések elodázását várják tőlük akkor, midőn a mostani hathetes szárazságban a korzót és környékét a tühretlen por miatt néptelennek látják. A keréztési választmányának a szerdai közgyűlésen tárgyalandó javaslata bizonyára el fog fogadtatni.

Házvétel. Frey Imre helybeli aranyműves megvette Sztanimirovits Pálnak a Fő- és Zrinyi-utcára néző házát 38 ezer forintért.

A kanizsai versenyek. Ha 16-án délután idegen egyéniség utazott a zenta-horgosi országon, a kocsi végtelen sora okozta porfelhő, földrengető dűbörgés, nyugatra az ó-kanizsai csárdától ezer meg ezer főre menő tolongó sokaság, paripák nyerítése, sátrak tömege s a három színű zászlók erdejéről legalább is azt hitte, hogy az a népfelkelők rettenthetlen táborára. Pedig az nem volt más, mint a Szilágyi Gy. bíró indítványára megtartott ló- és kocsiverseny lefolyása. Nem volt totalizateur, sem bookmacker, de ott volt Jean, a híres firma, a díszes tribün mellett felállított sátorban, mint egy jó nemtő (az italmérsé-jogért 10 frtot fizetett) üdítő itálival lemosni az ember torkából a vastag réteg port s enyhíteni mint könyörtőlő Ábrahám a pokoli melegben gyötrődő Lázárok kinjait. Hanem azért jól mulattunk s elhatároztuk, hogy ezenul minden évben fogunk versenyt tartani. Pont 4 órákor megkezdettek a versenyek, az indulást háromszoros harsona hang jelezte. A versenybizottság a bejelentett 19 lovat, kor szerint 3 osztályba sorozta. I. oszt. 6 évesnél id. versenye, futott 7, elsőnek beért Zsámboky Jovák lova, díj: kantár. II. oszt. 3-6 évesek versenye, futott 5, elsőnek beért Kávai Ferenc sárga kancája, díj: kulacs. III. oszt. 3 évesek versenye, futott 2, elsőnek beért Kávai György lova, díj: lovagostor. IV. oszt., vigasz-verseny, futott mely még nem nyert, elsőnek beért 7 versenyző közül Harmath József lova, díj: csinos tajtpipa. Az ügötő kocsi-versenyben résztvett 3 kétlovas fogat. Első mérközésnél mindegyik diskvalifikáltatott, minthogy egyszerre mindkét ló kivágott. Második mérközésnél elsőnek beért Nagy István közési törvénybíró fogata, díj: egy pár lópokróc. Ekkor a rendező bizottság egy kellemes meglepetésben részesíté a közönséget a gyalogversenyvel, mely némelyek szerint a látványosság legérdekesebb részét képezé. Nem is mindennapi látvány volt szemlélhetni „a kanász, juhászhadat“ amint vetkezé le saruit, megmutatni hogy: „nem annyira szegény a futás mint hasznos.“ A versenyben résztvett 20 atléta (mi volna más) pár perc alatt befutá az 1250° pályatért s elsőnek beért Somogyi nevű kanász (ki pár év előtt Horgostól Ó-Kanizsáig rendezett versenyfutásnál az utat 3/4 óra alatt tette meg) díjult kapott egy szép tajtpipát. 5 órákor a díjak kiosztása után a népség legnagyobb része hazament, egy valódi bácskai töredék pedig elment megnézni, hogy „ki a legény a csárdában!“

Öngyilkosság. Cserevénkán f. hó 16-án reggel Gayer Lajos ottani kereskedő fiatal nejét halva találták ágyában. Tettét úgy látszik elmezavarban követte el.

A Topolya esperesi-tankerület tanítósa ősi gyűlését folyó hó 20-án Ó-Morovicán tartotta. A szokásos istentisztelet megtartása után, a népiskola tantermében összegyűlve, öngyűlés Balassy Endre c. kanonok és kerületi esperes, mint elnök, a gyűlést emelkedett hangú beszéddel nyitotta meg. Ezután pedig egyházi hatóságunk által kintűzött tétel fölötti értekezés következett, mely tételről először is Tamás Ferenc ó-morovicai tanító dícséretes alaposággal irt dolgozatát olvasta föl. Többen hozzászóltak a tárgyhöz, nevezetesen Apró György topolyai tanító, ki tantárgyrol-tantárgyra menve, kimutatta, mily szép eredményt kellene a népiskolának fölmutatni, ha a tantervben kijelölt anyag előadható volna. Reicheld Károly felszólalása által a tantervnek hittani anyagát védte. Faragó Elek topolyai tanító először nem találja tulterhelőnek a tananyagot, de ezután mégis tulterhelőnek találja, mert nem lehet azt a gyermekekkel bemagoltatni. Felszólalása általában, minden nevelés és módszertani szabályokat nélkülözött, azért alaptalannak találtatott. Karaszti Sándor hegyesi és Faragó Ferenc topolyai tanítók, mely értelemmel, a tanterv elméleti anyagával foglalkoztak. Krappenheim Nándor felszólalás helyett dolgozatát olvasta föl, mely igen jónak találtatott. Ezután pedig öngyűlése felhívására Sulyok János topolyai tanító gyakorlati leckéjét olvasta föl a szám köréből, mely egészen helyesnek találtatott. A gyűlés végeztével társas ebéd volt a nagyvendéglőben, melyet felköszöntök is fűszereztek.

Esküvő. Szabadkán Balogh Antal tanító f. hó 30-án vezeti oltárhoz a kedves Zsuffa Etelka kisasszonyt.

Ó-Becséről írják: A tüzészek napirenden vannak nálunk egy idő óta. A mult héten 3 nagyobb tűz volt. Hétfőn hajnalban leégett Stákity fűrdőtulajdonos fűrdőháza a Tiszán, teljesen a vizig. Kedden délután a mező-utcán egy ház és szerdán éjjel nagy szélben két ház égett le a botra-utcán. A butorokat sikerült mind a két helyről kimenteni.

Meghívó. A hódásági ifjuság 1888. szeptember 30-án a kaszinó helyiségében a kaszinói könyvtár javára, zártkörű táncfűzérkét rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté 8 órákor. Belépti díj 1 frt.

Megjelent a zombor-vidéki rabsegélyző-egylet alapszabályai és ügyrendje.

Városi közgyűlés volt szombaton, melyen a kaszinó kiadása és a selyemgubó raktár fölépítése, a lapunkban már előbb ismertetett módzatok szerint elfogadtatott.

Meglőtt felelős ór. Vaskuton Herr Lőrinc felelős órt, ismeretlen tettesek meglőtték.

A szabadkai negyedmillió lopás ügyében Rósa Kálmán a szegedi törvényszék delegált bírja Ó-Kanizsán erőlyesen vezeti a vizsgálatot, s minden újabb kihallgatás után új és érdekes adatoknak jön a nyomára. A negyedmillió lopás fötettese Vucsetics volt; ő tervezte az egész expediciót, ő lopta a betöréshez szükséges letrát, ő szerezte be az alkulesokot, a feltört pénztárból ő szedte ki a pénzt, s ő osztotta fel a bűntársai között, természetesen magának tartva a pénz nagyobb részét. Madiczki Antal 13000 forintot kapott, ebből 6500 forintot a rumai takarékpénztárba tett, 5000 forintot a kertjében elásott, a többin pedig pazarul költekezett. Ugyanez a Madiczki az, kinek a tomporára a rumai rendőrbiztos rástította a kapitányság hivatalos bélyegzőjét, melynek beégett nyomai még most is láthatók a testén. A tolvajbando összesőgorodott tagjai különben mindig marakodtak egymás ellen. A Madiczki és a Maczonka felesége édes testvérek, de azért Madiczkiné meg akarta mérgezni a testvérét — szerelmeféltésből. A banda tagjainak minden cselekedetéből különben is kilátszik az a törekvés, hogy a nagy zsákmány egy kézbe kerüljön, s mindenik kész lett volna a többit elpusztítani, hogy a pénzt elkaparithassa. Rósa Kálmán most még Ó-Kanizsán folytatja a vizsgálatot, azután Szabadkára megy, a hol a különféle büntények számai találkoznak.

Halálozások. Treuer Jakab újvidéki földbirtokos 46 éves korában meghalt. — Pongrác Ede újvidéki kereskedő 46 éves korában hirtelen elhunyt.

Közgyűlés. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1888. évi szeptember hó 26-án délelőtti 9 órákor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Polgármesteri jelentés. 2. Belügyminiszteri leirat a mozgósított tisztviselők iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. 3. Belügyminiszteri leirat a rendőrszolgálati utasítás tárgyában. 4. Belügyminiszteri leirat a mutatványok és látványosságok iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. 5. Belügyminiszteri leirat a tüzendészeti kormányrendelet tárgyában. 6. Belügyminiszteri leirat a közbiztonság iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. 7. Belügyminiszteri leirat a laktanyai művezetével kötött szerződés és Lorencz Károly es. kir. műszaki százados részére megszavazott jutalomdíj tárgyában. 8. Belügyminiszteri leirat a kövezetvándíj engedélyezése tárgyában. 9. Belügyminiszteri leirat a tisztviselőség szervezetenek módosítása iránt alkotott pótszabályrendelet jóváhagyása tárgyában. 10. A városi számvizsgálói állásnak, esetleg megütrülő más állásoknak választás utján való betöltése. 11. Az ügyészségi irodatiszti állásnak választás utján leendő betöltése. 12. Az 1889. évi városi költségeloirányzat. 13. A kövezési alap 1889. évi költségeloirányzata. 14. A közmunka alap 1889. évi költségeloirányzata és a közmunkaváltásdíjnak 1889. évre leendő megállapítása. 15. Sztrilich Zsigáné kérvénye 2 hold 448 □ öl városi föld eladása iránt. 16. Számonkérészők átírata a városi közigazgatás 1888-ik 1-ső félévi ügymenetének megvizsgálása és a városi levéltárban szükségesnek látszó selejtezési munkákat folyamatba tétele tárgyában. 17. Polgármesteri jelentés az ipartanodai bizottság megalakítása tárgyában. 18. Közigazgatási bizottság bejelentése az illesekrol igazolatlanul elmaradt tagok iránt. 19. Jogügyi bizottság által a gör. kel. és izraelita hitközségek felemelt iskola segélyezési átalányai tárgyában javaslatba hozott pótszerződések. 20. Nyugdíjalap kezelő bizottság előterjesztése Lovázi Andor II-od aljegyző, Zsulyevics Ernő középkereskedelmi iskolai igazgató, Krbeek Arnold tanár, Kovácsics György, Horváth Márton, lovas rendőrök, Szentgyörgyi Antal gyalogrendőr, Betyin Koszta és Nagy Fábán örálló legények nyugdíjárulékainak megállapítása tárgyában. 21. Néh. Krsztics Joca volt örálló legény özvegye szül. Brkíts Mácá zombori lakos kérvénye temetkezési átalány és nyugdíj megszavazása iránt. 22. Jogerős polgármesteri határozat Móics Sándor városi földadó nyilvántartó fegyelmi ügyében. 23. A Falcione Gyula-féle ösztöndíj alapítvány tulajdonát képező házban megütrült bolt- és lakhelyiségek bérbeadása iránt kötött szerződések. 24. A városi javadalmakat kezelő választmány 1887. évi megvizsgált számadásai. 25. Pénzügyi bizottság előterjesztése a sikarai városi földlek haszonbérbeadása tárgyában. 26. Kertészeti bizottság előterjesztése az Erzsébet és Deák Ferenc körút befásítása tárgyában. 27. Vághidépítési bizottság előterjesztése a vághidvízvezető medencék tárgyában. 28. Csernus Istvánnal 10¹/₂ □ öl földnek a város részére történt ingyenes átengedése iránt kötött szerződés. 29. Thurszky Jenő tanácsnok kérvénye szabadság-idő megadása iránt. 30. Tillinger Ferenc városi gazda, Lngumerszky Mladen és Konyovits Pál adótitestek fizetési előleg iránti kérvényeik. 31. Időközben netán beérkező sürgős ügydarabok. Kelt Zomborban, 1888. évi szeptember hó 12-én. Dr. Csihás Benő, polgármester.

A Csitaionca törvényszékében vasárnapról kezdve mindenkor kapható friss bécsi kolbász.

Minő viszony a vadházasság? Érdekes jogesetet referált a kir. tábla I. büntető tanácsában Németh Péter kir. táblai bíró. A temesvári törvényszék ugyanis fölmentett a testi sértés vádjá alól egy vádlottat, a kinek az ügyészség azt róta terhére, hogy a vele vadházasságban élő nőt szulyosan bántalmazta. A törvényszék é fölmentett azzal okolta meg, hogy a vadházasság szolgálatai viszony, és így a házi fegyveremre jogosított „férj“ által elkövetett testi sértés miatt büntetésnek nines helye. A kir. tábla azonban nem fogadta el a vadházasságok szolgálatai viszonynyá való minősítését s az első bíróság ítéletét megváltoztatta s a vádlottra a testi sértés vétsége miatt büntetést szabott.

Elgázolás. Géczy András zombori szül. 35 éves nőtlen napzámást a napokban Budapesten az illói uton egy sebesen hajtó berkocsi elgázolta.

Bács-Földvállról írják: Szép az a választási jog, de csak úgy, ha a választó közönség azzal lelkiismeretesen tud élni és szíve szerint élhet. Ilyen szíve szerinti választást ejtett meg f. hó 20-án délelőtti a bács-földvári román kath. hitközségi képviselőtestület. A kegyuri jogok megváltása óta most először volt alkalma plebános választási jogát gyakorolhatni. Az említett napon és a kitűzött helyen a hitközségi képviselők kivétel nélkül megjelent. Rövid várokozás után megjelentek Szulik József ker. esperes és érseki biztos és Hirschenheiter Alajos a hitközség világi elnöke. Öngyűlése szokott ékeszölásával mondott beszéd kíséretében adta át a kijelölést tartalmazó érseki leiratot a világi elnöknek, ki üdvözölve a képviselőket a gyűlést megnyitotta és

az érseki leiratot felbontotta. Hét jelölt volt, kik közül Blázek Lajos, ki alig két havi itt léte alatt az egész hitközség apraja-nagyjának önzetlen szeretetét és határtalan tiszteletét úgy a papi, mint emberbaráti szép tulajdonai által megnyerte, percekig tartó lelkes „éljen“ek közt egyhangulag plebánossá választatott. No persze, hogy az ily páratlan lelkesedéssel megejtett választást a magyarlajt jellemző áldomás követte. Este a „Matos“-vendéglőben voltak a választók és jó barátok az új plebános vendégei, hol nemcsak izletes étel- és jó italban volt bőség, de tőzstokban sem volt hiány. Először az új plebános emelte poharát a hitk. képviselőkre, megköszönve azoknak iránta táplált jó indulatukat. Majd Sznopek Péter a tanuló ifjuság nevében üdvözölte az új lelkiatyát. Koráni Ferenc Haynald Lajos bibornok-érsek ur ömenciacjára és Szulik József öngyűléseára mondott felköszöntőt; Szűszner Ferenc, Fonó Sándor, Horváth András és még sokan az új plebánost éltették, kívánva neki hosszú, boldog és meglegedett életet új hivatalában. Egy képviselő.

Megjelent a Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület havi közlönye a Gazdasági Értesítő szeptember havi 9-ik száma a következő tartalommal: Felhívás (az újvidéki kiállítás tervezete). — A gazd. e. szept. 9-én tartott ig. választmányi üléséből. — A legjobb sorvetőgép. — A trágya és kezelése. (II.) — Az üszög ellen. — A lovak pókja. — A gyümölcsfák őszi ültetése. — Rodostó ökonomiája. — Vegyes. — Olvasásra ajánlható gazdasági munkák. — Tagdíjak nyugtatása.

Ritka szép ünnepélynek volt színhelye f. hó 16-án Csávoly községe, ahol Michler Ferenc jeles tehetségű bécsi pazmanita, aki nem régebben rigorozált cum aplausus, megtartotta új miséjét. Dacára a közbejött bajai vásár és bács-almási bucsúnak, tömegesen jelentek meg úgy a vidéki, mint a helybeli egyházi és világi rokonai, barátai, ismerősei és tisztelői. A manductori tisztelet Kovácsics Károly csávolyi plebános végezte; míg az ünnepi szónoklatot Pilger Nándor vaskuti plebános tartotta, melyben ékes, de magvas szavakkal esetelte a lelkesítő pálya magasztos, de sok törmel jár terhes hivatását. A szentmisét a szokásos áldás követte, a melynél valóban megható jelenet volt, midőn a szülők gyermekök áldását kérve, eléje térdeltek, mire az ünnepelt annyira elérzékenyült, hogy képtelen volt az áldás szavait elrebejni, hanem egy forró csokiban adta gyermeki szeretetének biztosítását. Az istentisztelet végeztével a vendégek az ünnepelt köztisztelet- és szeretetben álló szülői házában jelentek meg, a valóban lukullusi ebédre, amely a legvidámabb hangulatban folyt le s a melynél a szebbnél-szebb felköszöntők sem hiányoztak. Az első felköszöntőt az ünnepelt mondotta ömenciacjára dr. Haynald Lajos biboros főpásztorunkra, melyben halásan emlékezett meg a biboros főpásztorról, mint a kinek Isten és a szülők után a legtöbb hálával tartozik kiképezetéseért. A második felköszöntőt Kovácsics Károly manductori plebános mondotta az ünnepeltre; méltatva annak jeles tehetségét és ernyedetlen szorgalmát, kívánva neki hosszú boldog életet. Felköszöntőt mondtak még Pilger Nándor ünnepi szónok a szülőkre, majd Auer Ferenc és az ünnepelt a vendégekre. Majd pedig a zene víg hangjainál kezdődött a tanc, a mely reggel négy óráig tartotta együtt a fiataliságot. Egy jelen volt.

Talált hulla. Kis-Sztapáron a Ferenc-csatornában egy teljesen feloszlásnak indult férfi hulla találtatott. Haja gesztenyeszínű, félrövid göndör, arca puffadt gömbölyű, szeme nyitva, szemgolyók dülledtek, orra rövid, fogai épek, 20-25 éves lehetett, termete nagy, erős, ruházata vásznon ing és alsó nadrág.

Eilenőrzési szemlék. A f. 1888. évi katonai ellenőrzési szemlék a 23. számú hadkiegészítő kerületben az alábbi helyeken és napokon, mindenkor délelőtti 9 órákor fognak megtartatni és pedig:

1. Garán október hó 11. és 12-én. E kerülethez tartoznak: Bérég, Dautova, Szántova, Csataalja, Gara és Rigyica községek.

2. Baján október hó 15. és 16-án. E kerülethez tartoznak: Báthmonostor, Baracska, Bikity, Borsód, Csávoly, Felső-Szt. Iván és Vaskut községek.

3. Baja törvényhatósági joggal felruházott városban október 17. és 18-án.

4. Almáson október hó 20., 22. és 23-án. E kerülethez tartoznak: Katymár, Madaras, Mélykut, Janková, Kisszállás, Matheovics, Rém, Tatabáza, Almás és Kunbaja községek.

5. Bajmok községében október hó 24-én.

Az 1., 2., 3., 4., 5. kerületekben a katonai hatóság részéről kiküldött: Cerlenjak István es. k. százados.

6. Apatinban október hó 11., 12. és 13-án. E kerülethez tartoznak: Bogojeva, Prigl.-Szt. Iván, Szónta, Kupuszina, Monostorszegh és Apatin községek.

7. Ó-Sztapáron október hó 15-én. E kerülethez tartoznak: Ó-Sztapár, Bresztovác és Dorozsló községek.

A 6., 7. kerületekben a katonai hatóság részéről kiküldött: Munizaba Tamás es. k. főhadnagy.

8. Zomborban október hó 9., 10. és 11-én. E kerülethez tartoznak: Bezdán, Kolluth, Gákova, Krusevlya, Csonoplya, Nemes-Militics, Sztanisics, Ó-Szivac, Új-Szivac és Kernya községek.

9. Zombor szab. királyi városában október hó 12. és 13-án.

A 8. és 9. kerületekben a katonai hatóság részéről kiküldött: Babić Miklós es. kir. százados.

Az utózemlék pedig Zombor szab. kir. városában 1888. évi november hó 15-én délelőtti 9 órákor fognak megtartatni.

Pénzügyi tisztviselők útiköltsége. A pénzügyi hivatalnokok elesnek egy javadalmazástól. Eddig ugyanis az volt a szabály, hogy ha hivatalból helyezték át őket, megfelelő költséködési pénzt kaptak. Még pedig nem is keveset. A nőtlen hivatalnok egyhávi, a nos kéthavi fizetését, ha pedig az illetőnek kettőnél több gyermeke volt, három havi fizetésének megfelelő kárpótlást kapott. Ezután másképp lesz: a pénzügyminiszter redukcziót rendelt el. Ezután az utiköltség csak akkor jár ki, ha az illetőt nem értesítették az áthelyezéséről három hóval előbb s ez esetben is csak az eddigi összegnek felét utalványozzák.

A hódásági ifjuság 1888. szeptember 30-án a kaszinó helyiségében a kaszinói könyvtár javára zártkörű táncfűzérkét rendez. Kezdeté 8 órákor. Belépti díj 1 forint.

A községi és körjegyzőknek f. hó 19-én Budapesten tartott országos gyűlésén a Bács Bodrogh megyei jegyzői egyesületet Radimetzky Ferenc, Zsupanszky Lyubó és Eimann Károly képviselték. Ugyancsak Radimetzky megválasztott rendes tagnak a bíráló választmányban.

A kulai katonai lóvásár silány eredménnyel folyt le, amennyiben az elővezetett lovak közül csak három találtatott alkalmasnak s vétetett meg.

Halálozás. Laky Gizella és Lajos mint szerető gyermekek, úgy maguk mint az összes rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik felejthetetlen édes atyjuk, illetve rokonuknak Laky Nándor szent-tamási gyógyszerésznek f. évi szeptember hó 21-én életének 56-ik évében hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ajtatos fölvétele után történt gyászos kimúltát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 22-én délután 4 óra-kor fogak ünnepélyesen beszenteltetni s ugyanott a családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat a temetés napján reggeli 7 óra-kor fog a szent-tamási róm. kath. templomban az Urnak bemutatni. Az örök világosság fényszedjék neki!

Palánkáról írják f. hó 21-iki kelettel: A szűret megkezdődött Illokon s így a valódi élet csak most látható a dunai gőzkomp átkelénél, 19. és 20-án óránként 70 kocsi szállították át s a mai napon is még igen élénk a forgalom, azonban már a mai nappal a szűret körtőlbelül is le szedve, mert a jég a szőlőkben igen sok kárt tett s a termés még csak középszerűnek se mondható. — A pénzhamisítási ügyben Tillinger Sándor kir. aljárásbíró már megkezdte a vizsgálatot s a bukini vádlottakat egyenként újra kihallgatta, de semmi újat se mondtak, mert csak azt, amit a csendő hadnagy előtt jegyzőkönyvbe mondottak, most ismételték. A vizsgálat most pár napig szünetelni fog, mert Tillinger kir. aljárásbíró szabadságra megy. — Illokon is vannak Stroszmayer püspöknek hívei s igen magas hangon tüntetnek mellette, a másik párt pedig abugolja őket.

Kitüntetett magyar rizs. Mint örömmel értesülünk, a pusztapékai mintagazdaság által termelt és a kis-zsupari malomban hantolt, már közkedveltségnek örvendő magyar koronarizs a brüsszeli világkiállításon arany éremmel lett kitüntetve. Az idei termés sikertelt, minőségben az olasz rizsfajokat már túlszárnyalta, teljes joggal lehet ezen hazai terménynek, melyet előkelő és jelentékenyebb kereskedőink már eddig is szépen felkarolnak, a legszebb jövőt jósolni. A vállalat helyben ismétlődők részére Deutsch Sándor ügyvédnél állandó raktárt tart.

Megmérgezte magát. Ujvidéken Molnár Luca szolgáló szerelmi bánatában gyufaoldattal megmérgezte magát.

Válasz Fabriciusnak. Midőn e becses lapok hasábjain az ó-kanizsai róm. kath. iskolák osztályainak elhelyezéséről szólva azt állítottam hogy: „Tulnépesedés esetén könnyen megeshetik, hogy az élelmes izr. kolléga mint máskor is diacságyból, vagy kondició reményében egyik-másik tanuló elhódítja“ akkor biztos tudomásom volt arról, hogy az egyik izr. kolléga (kinek nem szűre ne viselje) a kath. szülők egyenmelyikét szépen kéri, hogy gyermekét hozzá adja fel; állításom nem alaptalan gyanúsítás, hanem való tény. Miért teszi ezt az izr. kolléga? Talán kondició reményében? Ha nem, akkor beteges diacságyból. Ami pedig Fabricius azon állítását illeti, hogy: „Intézetünk épügy mint a gör. kel. iskola városunk áldozatkésztségének köszöni fenállását“ mindenesetre a polgári község nagylelkűségéről tesz tanúsítást. F. legyen azonban meggyőződve arról, hogy a község azon áldozatot minden utógondolat nélkül tette s nem számított arra, hogy oda esetleg róm. kath. gyermekek is járjanak. Ha ilyesféle lebegett volna szeméi előtt, akkor közös iskolát állít fel. Már pedig mi abból nemcsak hogy nem kértük, hanem attól, mint a Szabadkaiak, irtóznak is. S ez az oka F. ur, hogy nincsen inyunkre, ha gyermekeink zsidóiskolába járnak. Azt mondja F. „magunk tanácsoljuk zsidó szülőknek, miszerint gyermekeiket a nálunk elvezett 4 osztály után folytatódólagosan a róm. kath. iskola V. és VI. osztályába küldjék“ ez nem is volna természetellenes, állítása azonban lári-fári. Ha megnézzük az 1887. és 1888. évi iskolai értesítőket, úgy találjuk, hogy sem a fiu sem a leány V. és VI. osztályban nincs nyoma az izr. tanulóknak; régebben igen, mikor még F. urat nem szállta meg ama beteges képzelődés, hogy az izr. négy osztályú népiskolánál semmi nincs jobb a világon. Ne akarjon tehát jobbnak látszani a Deákne vásznánál. r. l.

Értesítés. A szegedi m. kir. bábaképző-intézetnél a legközelebbi magyar-német tanfolyam október hó 1-én veszi kezdetét. A beiratások október 1-től 10-ig tartanak. A felvétel feltételei: 20—40 éves életkor, jó erkölcs és egészség, miket a jelentkezők keresztlevelel, erkölcsi és orvosi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni. Dr. Mann Jakab, igazgatótanár.

A zentai tankerület tanítóinak 1888. évi őszi értekezlete f. hó 18-án Appel Ede kerületi tanfelügyelő, zentai esperes-plébános elnöke alatt tartott meg Ó-Kanizsán. A 9 órai ünnepélyes szent mise után, a 4—6. leányosztály tantermében gyűltek egybe Adorján, Tető-Hegyes, Martonos és Ó-Kanizsa tanítói, számról nézve 19-en, (távol maradt Faragó Ábel maratonosi szállási tanító). Mészáros Ignác ó-kanizsai, Habram János maratonosi plébánosok, Perndl Ador ó-kanizsai hitoktató s Cziráky Zsigmond maratonosi segédlelkész urak mint vendégek sziveskedtek megjelenni. Elnök összehívására intő tanítókat — nehogy úgy járjanak, mint a szétbontott kéve — s midőn a tanító hivatva van tanítva tanulni, akkor kell, hogy a komolyságra különösen felhívja őket saját jól felfogott érdekekben, nehogy azt mondják, hogy a tanító nem képes a tanítói magasabb állás hivatását, feladatát felfogni. Figyelmezteti őket, hogy ne tévesszék el szem elől, hogy ők nevelők is; legyenek vallásosak, erkölcsösök és ildomosak. Aki az illetet szem elől téveszti, annak lelkiülete sem üti meg a mértéket. Az iskola a szentgyház előcsarnoka, ne vegyék tehát tőle rossz néven, hogyha a komolyságot és ildomoságot e helyen különösen megkívánja. Különböztet magát a tanítók barátságába s jóindulatába ajánlja. Ezen, éljenzéssel fogadott beszéd után Katona Sándor tanácskozmányi jegyző a tanítók nevében üdvözlöi őt, mint új tankerületi esperest, viharos éljenzések közepette. Következett a tanácskozmányi jegyző és kerületi pénztáros választása. Katona Sándor ó-kanizsai 4.—6. leányosztályú tanító, ki már évek hosszu sora óta a legnagyobb szakértelemmel, tapintattal és önfeláldozó oda-

adással vezeti a tankerület ügyeit s ki a legnagyobb mértékben bírja tanítótársainak tisztelétét és bizalmát, felkérte a jegyzői s pénztárosi tiszttség újlagos elfogadására. Erre a megjelölt pénztáros ur a bizalmat megköszönvén, felhívja a kalocsai nyugdíj-intézeti tagokat, hogy az évi tagdíjakat október második felére mindenesetre lefizessék, mert mint a központból értesült, ezentel a legnagyobb szigorúsággal fognak eljárni a hanyag fizetőkkel szemben. Az érseki hatóság által feladott azon kérdésre, vajjon a püspökkari tanterv túlterhelő-e, elnöki felhívásra dolgozataikat felolvassák K. S. és H. Istv. — K. azt túlterhelőnek tartja ott, hol egy tanító több osztályt vezet. E túlterhelés azonban nem a minőségben nyilatkozik, mert a módszertani elvek és tanítási eszközök oly fejlettek, hogy azok segítségével a legkisebb tanuló is képes a tantervben előirt tananyagot felfogni, hanem a mennyiségben, különösen a természetrajz és természetannál. (Örök hála kötelezné őt, ki egy célszerűen átdolgozott tantervet állítana elő.) S azt hiszi, hogy a tananyag leszállítható, a kevésbé lényegesek elhagyása által. Kéri kimondatni, hogy a püspökkari tanterv a 3—6 tanítóval bíró iskolánál nem túlterhelő, ellenben ott, hol az iskola csak 1 vagy 2 tanítóval rendelkezik, igen. Ajánlja, kérjük fel a főtanhatóságot közbejárnak a mélt. püspöki karnál, hogy a tananyagot szállítsa le s egy redukált tantervet adjon ki. — H. I. is azt állítja, hogy a tanterv túlterhelő s minthogy igen sok a realia, e miatt az olvasás, írás, hit- és erkölestan jó eredménnyel nem tanítható. Ajánlja a régi tantervet. — Föt. Appel elnök megjegyzi, hogy a tanügyi téren csak „előre“ lehet a jelszó, retrograd lépést semmiesetre sem teszünk. K. S. indítványa felett hosszas vita fejlődik ki. A legnagyobb rész azt magáévá teszi s elfogadja ama módosítással, hogy a túlterhelés csak az osztatlan iskolára mondassék ki. P. és S. ellenkező véleményben vannak. Szerintük a tanterv, legyen az miniszteri vagy püspökkari (melyek lényegtelen módosítással megegyeznek), nem túlterhelő egyik osztályban sem. A tantervet nem betűszerinti parancsnak kell venni, hanem csak utasításnak; mert hisz a tanügyi eljárárok nem ismervén helyi viszonyainkat, azt nem is vehetik tekintetbe, ezekkel nekünk kell számolnunk, még pedig úgy, hogy a tanterv intencióját, a végcél eléréjét. Más szóval a tanterv csak az irányt jelöli meg. 1882. január 1-én kiadott rendeletében Trefort azt mondja: „Oly irányban kell vezetni a népoktatást, hogy mindenki, ki az elemi iskolából kikerül, tudja azt, amit polgáriusult államban minden embernek, férfinak, nőnek egyaránt tudni kell: értelmesen olvasni, egyszerű gondolatait írásban kifejezni stb.“ Boldogult miniszterünk eme szavaiból kitűnik, de meg minden tanítónak tudnia kell, hogy mi a népiskola főcélja, rendeltetés, mire kell első s másodsorban e figyelmet fordítani. Ha K. és H. egy kissé elmélkednek előbbiek felett, belátják, hogy a főcél, t. i. írás, olvasás, számolás, hit- és erkölestan mellett a mellék tárgyak csak annyiban és úgy veendőek fel, amint azt a helyi körülmények megengedik; ha tehát városban vagyunk, ott, minthogy egy tanító két osztálynál többet semmiesetre sem tanít, a tanterv K. szerint a betű értelmében is keresztül vihető; kisebb községben meg, hol egy tanítóra 3—6 osztály esik, az osztályok lehetőleg csoportosítottak s a realiak az olvasókönyvek alapján kezelhetők, vagyis minden mellék tárgy a tanító által redukálható. Egy kis jó akarattal, helyes módszertani elvek szerint eljárva, a tanterv intenciója könnyen megvalósítható s az adatai tantesztellett szólva: „A tanterv csak irányt van hivatva adni a tanítónak, melyből annyit vegyen fel, mennyit helyi körülményei megengednek és azt azután tudják jól. A püspökkari tanterv nem túlterhelő, ha a tanító által helyes módszertani és tanítási elvek szerint dolgoztatik fel; dr. Málnayval pedig: „Elismerem, hogy tanügyi állapotaink még sok javítani való van hátra, de a javítást nem tantervünk teljes felforgatása, hanem tanításunk tartalmasabbá, intenzívebbé tétele által érhetjük el.“ Ne bántsuk tehát a tantervet, hanem dorongoljuk a rossz tanító, az iskolának rossz szellemét, kik miatt a közvélemény kimondotta, hogy a népiskolai oktatás céljának nem felel meg. Isparkodjunk oda hatni, hogy a tanterv keretén belül eszközöljünk változtatást. Legyen tanításunk tartalmas, érdekes; készüljünk el az előadásokra lelkiismeretesen, akkor a tanítót is célszerűen felhasználva, nem habozunk, nem keressük tanító alatti a kellő kifejezéseket s akkor elérjük azt a nemes célt, melyre kötelességünkre törekednünk kell; elérjük azt, hogy megszűnik lenni az ugynevezett tanterv kérdése, voltaképpen pedig a népiskolák rosszassága. Lobogtassuk fennen a haladás zászlaját, melyre írva legyen: „Ne bántsát a tantervet, üsd a rossz tanítót!“ Mert nem a tanterv az iskola lelke, hanem a tanító. Azért mondja Trefort: „A tanító az iskolának lelke; az ő képzettségétől, buzgalmatól függ nemesek a szorosan vett tanítás sikere, hanem az iskolának az életre s a jövőre nemzedékre való hatása is!“ — Gyakorlati tanítást tartott: Sz. Zsigmond II. osztályú tanító a „levegő“-ről, mely annak lezámításával, hogy valamivel több kérdést felvéve tanítás-érdekessé teheti vala, sikerültnek mondható; Mihályi Etelka alvág-külső szállási tanító a „Hunyady Jánosról“ értekezett a szállási népiskola 4. osztályában. Dolgozata szorgalmas munka, de nem félőrára s nem a 4. osztályba való, a tanfelügyelő ur egyébiránt közönetet mond a sikerült felolvasásért; s Dömök K. 4.—6. fősztályú tanító „A légköri lecsapódásokról“, mely minden tekintetben sikerült. 12 óra-kor elnök köszönetet mond a tanítótestületnek buzgalmaért s miután Pfeiffer I., a volt tankerületi tanfelügyelő Mészáros Ignác prép. pleb. isksz. elnök urnak köszönetet mond több éven át velünk éreztetett szives jósa, tapintatos bánásmódjairt, több tárgy nem létében az értekezlet bezárott. Értekezlet után a kifáradt tanácskozó prépost plébános urunk vendégkerületi asztalához gyűltek, hol is fel-frisített erőben s emelkedett kedélyhangulattal késő délutánig együtt maradtak. r. l.

Irodalom.

„Szerkesztői üzenetek.“ A Pesti Hirlap közkedveltségét az utóbbi időben lehetőleg még fokozta a szerkesztői üzenetek rovata, melyet egy lap sem kultivál oly mérvben, mint épen a Pesti Hirlap. Hasábszámra közlő napról napra nem sablonszerű üzeneteket, melyeket csak az ért, a ki a kérdést intézte; de a Pesti Hirlap szerkesztői üzeneteinek rovata sokszor fölér egész tárcával, mely oktat és szórakoztat egyszerre s a kér-

dések, melyekben az olvasó közönség tanácsaért fordul a szerkesztőséghez, élénken tanuskodnak arról a szinte családias, szívélyes viszonyról, mely a Pesti Hirlap szerkesztősége és előfizetői között fennáll. Vannak azonban más rovatok is, melyek egy lapban sem oly tartalmasak, mint a Pesti Hirlapban; ilyenek a színházi, törvényszéki, napihír és távirat rovatok. Azonkívül jól megválogatott tárcák és mulattató karcolatok emelik a Pesti Hirlap becsét s teszik oly élénké, hogy e tekintetben egy lap sem versenyezhet vele. És bár eszerint méltán mintalappnak nevezhető, előfizetési ára alig haladja meg a legolcsóbb néplapok árát, lévén egy hóra 1 frt 20 kr, negyedévre 3 frt 50 kr. Az előfizetési összegek a Pesti Hirlap kiadóhivatalába (Budapest, nádor-utca 7. sz.) intézendők, a honnét egy hétig mutatványszámokat is küldenek ingyen és bérmentve.

Zene. Az „Eredeti Magyar Daltár“ II. évfolyamának 9-ik füzeté 8 eredeti dal szerzeménnyel jelent meg énekre és zongorára. Tartalma: 148. Hej keserű a megcsalt szerelem. Kozák Márton. 149. Esik eső. Hoós János. 150. Arva lettem. Szentkirályi Ödön. 151. Hol a tavasznak. Borsai Samu. 152. Borivők keserve. Keszler Gyula. 153. Felsőhajtott éjszokról az ősz szele. Kereszty István. 154. Összel hervad, ősszel hull el a virág. Zsádányi Armand. A melléklet egy bölcsődalt tartalmaz két hangra írva Zsádányi Armand tollából. Az „Eredeti Magyar Daltár“ eddigélel közölt 154 eredeti nép és műdal, ének és zongorára és pedig az énekelni nem tudók kedvéért oly zongora kísérettel a mely a dallamot is magában foglalja. Továbbá tekintettel arra, hogy a cimbalomjátás nagy lendületet vett hazánkban, jövőre a melléklet hozni fog koronként cimbalom átiratokat is. Arva egész évre 4 frt, félévre 2 frt. Előfizetheti Déván a szerkesztőségénél.

Megrendelési felhívás. „Az iskolai vizsgálatokról“ című munkálatom a napokban hagyja el a sajtót, melyre bátor vagyok ez uton felhívni a közönség figyelmét. Nem a vizsgálatok végleges eltörlését, hanem azoknak az újabb paedagógiai követelmények szerint leendő reformját sürgeti e munkálat, kimutatván egyezersmind a mai vizsgákhoz kötött előnyök valótlanosságát, és a mai vizsgákból eredő árnyoldalakot is. A 4 nyomtatott ivre terjedő munka árát csak 30 krban állapítottam meg. Gyűjtők 10 előfizető után tiszteletpéldányban részesülnek. A megrendelések címe: Dreisziger Ferenc, néptanító. Ada, (Bácsmegeye.)

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

„BÁCSKA“

XI. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	6 frt.
Fél évre	3 frt.
Negyed évre	1 frt 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvmodjába küldendők.

A szoktatásról.

„Az emberiség egyetlen boldogsága a szoktatás-ban rejlik; innen van, hogy még a kellemetlenül sem mondunk le örömeit, ha már megszoktuk.“ Goethe.

A nevelésnek eszközei, mint tudjuk, a szoktatás, példa és az oktatás.

Nehéz volna meghatározni, hogy e három közül melyik a legfontosabb; de azt bátran ki-mondhatjuk, hogy az első eszköz: a szoktatás. Mert ez az egyedüli, amely már a csecsemő korban érvényre jut és kíséri a gyermek- és ifjúkora a példa és az oktatás társaságában; — nincs tehát az a kor, hol a szoktatást az igazi nevelő nélkülözhetné. De amint az oktatásról elmondhatjuk, hogy szoktatás és példa nélkül az csak szalmacséplés a nevelés terén; ugyanazt állíthatjuk a szoktatás és példáról is. E három nevelési eszköz tehát — nem tekintve azt, hogy a főszerep a házi nevelésnél pedig az oktatásnak jut — oly szoros kapcsolatban áll egymással, hogy még ez értekezésünkben is gyakran nehezünkre fog esni őket egymástól elválasztani.

De mit értünk tulajdonképen szoktatás alatt?

„A szoktatás alatt — írja Bárány — mindazon tevékenységet értjük, mely oda irányul, hogy a nevelésben bizonyos cselekedetek végrehajtására készség és hajlam ébredjen.“ Szerinte tehát a szoktatás nem más, mint a tevékenységnek hajlammá való átválttatása; azaz az Isten által adott természetes ösztönöknek nemesítése, jó irányba terelése. Képesse kell tennünk a gyermeket arra, hogy ösztöneit fékezni tudja. E végből művelnünk kell első sorban az észet, szívet, majd az akaratot. Mindezen művelést pedig kezdetben a szoktatás, példa, majd később az oktatás, tanítás végzi. Azt tudjuk, hogy a kis gyermek teljesen az ösztöneinek enged és ha ezt gyakrabban kielégítheti, kezd akarni, hajlandóságra származik benne ugyanezt többször elkövetni. A hajlandóság pedig igen hamar szenvedéllyé fokozódhatik, minek káros következményeit fölőlesleges közleleteznem. Hisz tudják; nincs közöttünk olyan, ki valamely szenvedélynek rabja ne lenne.

Tudva azt, hogy a gyermek ösztönyszerűleg a szokás, hajlam, szenvedély befolyása alatt cse-

ekszik: oda kell teljes erőnkkel hatni lelkiismeretesen, hogy szoktatás által a gyermekben nem mes hajlam, nemes szenvedély ébresszessék. Ennek szükségét belátva, a szoktatásnak nagy horderejéről a nevelésben, meg leszünk győződve. S minthogy az iskolában éppen az év kezdetén, az első hónapokban játssza a szoktatás a főszerepet, helyén lesz róla most egyet-mást elmondani.

A szoktatásnak előnyeit elismerve, lássuk röviden, mily érvek bizonyítják fontosságát. — Ezt bizonyítja a tapasztalás; mert tudjuk, hogy „amit hosszú időn át egészen megszokunk, azt könnyen, ügyesen, szabatosan, bizonyos tökéletességgel (eleganciával) véghezvük; végrehajtását bizonyos kellemes érzés is kíséri.“ S éppen ez bizonyítja, hogy a hosszas szokás szenvedély, második természetünké válik. — Az ily mélyen gyökerezett szokás azután háborítást, megszakítást nem tűr, s nem egyszer tapasztalhatjuk, hogy szokásunk megzavarása a testi egészséget is felbontja. Így pl., ha valaki szenvedélyes dohányossá lön a megszokás által és ebben megakadályoztatnák „önök is bizonyíthatják“, hogy az illető kezdetben unalomról, étvágy hiányról, majd rosszulról, utóbb talán még életuntságról is panaszkodnék.

Legtöbb ember azon hitben ringatja magát, hogy amit cselekszik, mindent önmeggyőződésből, akaratának tudatával tesz. Óriási tévedés! Igaz ugyan, hogy erkölcsi szabadságunk és a gondolkodás vezérli legtöbb cselekedetünket, de az is tény, hogy sokat a megszokás hatalma alatt teszünk. El kell ismernünk, hogy a szoktatás az akaratra határozott hatással bír, ugyanígy, hogy azon tevékenység irány ellen, melyet az a megszokás által vesz, hasztalan küzdünk. A legtisztább belátás, a szilárd elhatározás alig képesek az embert azon irányból eltéríteni. Ezt bizonyítja Lotze, midőn így ír: „Ha megfigyeljük magunkat, találni fogjuk, hogy cselekedeteinknek csak legkisebb részét akarjuk igazán; legtöbbje egy egészen akarat nélküli lélektani mechanizmus kifolyása.“ Azaz röviden: hogy legtöbb cselekedetünk ösztönszerű szokásból eredő. A társadalmi illem, a tanfegyelem nagyrésze is mi egyéb, mint a szoktatás eredménye?!

A szoktatás fontosságát bizonyítja még az a sok közmondás is, melynek nagyrésze a nép száján él. Ilyenek: „A megszokás második természet“, azaz egész sajátjává, természetévé lesz az embernek, mit megszokik. „A régi szokás vasüveg“, hogy szokásunk beföd, körülhálóz, néhez töle menekülni. „Minden nagynak apró a kezdete“, ez is mintegy figyelmeztet, hogy minden apró érzés szokás által nagygyá tehető. De minket nevelőket leginkább buzdíthat a következő, szentírásból vett mondat, mely közmondás alakban a nép között is otthonos, hogy: „A mit az ifjú megszokott, attól az öreg el nem tér.“ Hazánk legnagyobb élő költője, regényírója Jókai is a szoktatás fontosságát ismeri el akkor, midőn egyik művében így ír: „A mit 3 pap a lelkébe prédikál a népnek, azt egy hegedű vagy tárogató egyszerre kiveri onnan.“ Tehát ő is állítja, hogy nem annyira prédikálással, oktatással, hanem inkább szoktatással, példával kell hatni a népre. A történelem is a szoktatásnak az erkölcsökre gyakorolt nagy befolyásáról tanuskodik. Tudjuk, hogy egész sorát mutatja föl az oly népeknek, melyeknél a bevett rossz szokások az erkölcsök, a társadalmi erények romlását és ezzel az állam bukását idézték elő.

Láthatjuk tehát mindezekből, hogy a szoktatás hatalma mily nagy befolyású egész életünkre. Azért a szoktatást, mint ily fontos nevelési eszközt sohase nélkülözzük ott, hol az erkölcsi jellem alapkövei tétetnek le: a gyermekkorban.

A szoktatás, mint már fennebb említém, testvérevel a példával együtt, főszerepét a szülő háznál játssza; de azért az iskola színpadán sem az utolsó szerep jut neki. Az iskolában ugyanis az elméleti oktatás — mint főszereplő — mellett a tantárgyakra nézve is áll ez elv: ismétlés a megszokásig. Csak így érhetünk el eredményt. Az írást, olvasást, egyszerűget, éneket és sok mást a szoktatás által teszünk maradandóvá. Hogy mint mindennek, úgy a szoktatásnak is a szélsőségeikig vivése több kárt, mint hasznót hajt: azt fölösleges fejtegetnem. De azért megengedek, hogy erre nézve idézzem Mennyeit: „A szoktatásban való túlzás és szigor megfélemlíti s önmaga iránt is bizalmatlanná teszi a gyermeket, megzavarja vidám öncselekvési kedvét és az értelmes szoktatásnak hátrányára van. Hasonlót tarthatni az ellenkezőről t. i. a szerfölött átnéző engedékenységről, mely a tunyaságnak, akaratérlytelenségnek kedvez.“

Ezek után bátran kimondhatjuk, hogy amire szoktatja a szülő gyermekét: olyan gyermeke lesz; s a hogyan szoktatja a nevelő-tanító: olyan nevéndéke lesz.

Ó-Becse, 1888. szeptember hó. — s. —

A selyemtenyésztés Zomborban.

Városunk szegénysorsu — napszámos — eleme valóban megérdemli a „szorgalma“ jelzőt; nemcsak az általános nyerseserő kifejtésében, hanem az ezzel járó és előre nem látható s csak reményekkel kecsegtető munkásságban is.

A selyemipart 1880-ik évben kezdette Bezerédj Pál miniszteri meghatalmazott hazánkban újból meghonosítani; ezen időben Zomborra is mint régi időkről nevezetes selyemiparos városra kiterjeszté figyelmét. Eme törekvése azonban az első években vajmi silány eredményre vezetett, mit a kezimmél lévő terjedelmes kimutatás teljesen igazol.

Fenti állításon igazolásul szolgáljon a következő kimutatás: 1880. évben nem volt egy tenyésztő sem. 1881. évben volt 1 tenyésztő, ki 10 gr. petét vett ugyan, de gubót nem szállított. 1882-ben volt 1 tenyésztő, ki 5 gr. petét kapott, gubótermelése azonban csak 1 kgr. volt, mely árujért neki 1 fnt 60 kr lett kifizetve.

1883. évben ugy a városi tanács, mint a róm. kath. iskolaszék igazgatósága által alulírott felszólítottam, vajjon elvállalná-e a selyemipar előmozdítását? Eme mindkét felszólításra készséges „igen“-nel feleltem.

Nagy nehezen össze toboroztam 51 tenyésztőt, kik között 1005 gr. petét osztottam szét. Tenyésztőim egy részétől a régi babonás gardához tartoztak. És éppen ez volt a nagy veszedelem. Minden vén banya jobban akarta tudni a kezelést, mint én; tehát az új, de áldásos módszert nem akarták követni, hanem a régi, babonás szokáshoz makacsul ragaszkodtak. Már-már türelmem kezdém veszíteni, mert a sok rábeszélés és szóbeli indoklás mit sem látszott használni. Ekkor, hogy felülkeredhessem, eselhez nyultam. Összeszedtem egy utca tenyésztőnőit a legbabonásabb „májkö“-nél, ott a szobában szivarra gyújtottam. Ez ettől megrémült, állítván, hogy a dohányfüst ártalmas az apró hernyókra. Én erre képmutatólag kinevettem, mert asztala alatt ott láttam a boróka füstölőjét. Ijedelmét elhárítandó és babonás eljárását megcáfolandó, szivarom eloltottam, de a még mindig füstölő serpenyőjét felfogtam és orra alá tartva kérdeztem: vajjon a szivar vagy az ő babonás füstölője rosszabb-e reá nézve? Az öreg májko látván, hogy kelepében van, elröstellte a dolgot és az ekkor előadott tanácsomat úgy ő, mint a jelen volt szomszéd asszonyai is — legalább addig, míg köztük voltam — szívesen fogadták. Ennyit az első nehézményekből.

Lássuk már most az ez évi eredményt. Az évi eredmény 760-1 kgr. nyers gubó volt, melyért 769 fnt 93 kr lett kifizetve és így egy tenyésztőre 15 fnt 09 kr esett.

1884-ik évben 83 tenyésztő között 1500 gr. petét osztottam ki; a nyers gubó 1558-1 kgr.-ot tett ki, mely mennyiségért 1650 fnt 13 kr lett kifizetve s így egy tenyésztőre 19 fnt 58 kr jutott.

Hála legyen az égnek, ez évben már nagyobbára a babonát és ferde rendszert kiirtottam és a jót illettem be helyére.

1885-ik évben már 156 tenyésztő volt, kik közt 2950 gram petét osztottam szét; az eredmény nyers gubóban 3700 8 kgr. volt; mely mennyiségért 3907 fnt 28 kr és így átlag egy tenyésztőre 25 fnt 4 kr lett kifizetve. Látván a pórnép, hogy mindazon hamis lebeszélések, melyek egyesek irigysége folytán terjesztettek, valótlanok, még nagyobb számmal iratkoztak. Ezen évben már oktatásom is jobb talajra talált. Ha az egyes utcaikon mentem, már várva-vártak, esak hogy hallhassák tőlem: jól kezelik-e hernyóikat; míg az előző évben — mi tagadás benne — kizártak a szobából állítván, hogy hernyóikat szemmel megverhetném és ennek következtében eldögölhetnének.

Igy történt, hogy az 1886-ik évben 222 tenyésztő lett, kiknek 3550 gr. petét adtam; az évi nyers gubó 4634-1 kgr. volt; mely mennyiségért 4863 fnt 86 krt kaptak.

1887-ik évben volt 310 tenyésztő, a nyers gubó-mennyiség 56 métermázsát tett ki, melyért cirka 6000 fnt osztott ki.

1888-ik évben már 368 személyre szaporodott a tenyésztők száma, kik 82 métermázsára nyers gubót szállítottak be, melyért közel 9000 fnt lett az illetőknek kifizetve.

Ha tehát az eddigi pénzbeli eredményt összegezzük, úgy kitűnik, hogy városunk szegénysége 1883-tól bezárólag az idei évig, cirka 16 ezer fntot kapott a selyemtenyésztés révén.

Hogy mennyi fáradságomba került a néppel ezen iparágat megkedveltetni? erről nem akarok szólni. Fáradságom mindég kedves volt; mert ezzel csakis a nép jólétét mozdítottam elő.

Fáradozások pedig annyiból örvendeztet meg, mert azokért tettem, kik el vannak hagyatva. Hány szegénynek lett ez által az „öröm“ helyett az „öröm“ pohár csordultig megtöltve? azt csak az tudja megítélni, ki valaha inséggel küzdött.

Hogy hiába nem küzdöttem, mutatja az is, hogy már jöllehet, mire eme néhány szerény soraim napvilágot látnak, akkorára már Zombor város nemesen érző városi bizottsága a 200,000 téglát és a selyemgubó-raktárhoz — ugy a mielőbb felállítandó selyemgyárhoz — a megkívántató területet is nagylelkűleg megszavazandja, ugy saját, mint szegény de szorgalmas polgártársainak javára.

Soraim végén nem felejtkezhetem meg két üzenet és buzgó kartársamról sem, kik az ideai évadon át buzgó és odaadó támogatóim voltak. Igaz, ők tölem nyerték a fútatást, de mindenben hű követőim voltak. Ezen két urt egyén nem más, mint Lukich Béla róm. kath. és Glibonszky Száva gör. kel. tanító. Mindkét ur fogadja részemről is, a nép nevében, üzenetlen köszönetet a fáradságért.

A fenti rövid kimutatásból világosan kitetszik, hogy mily óriási léptekkel haladt évről-évre a selyemipar megkedvelése a nép alsó — napszámos — rétege között. Az ideai évben már egypár iparos is megkísérelte ezen hasznos iparág üzését.

Szívből kívánom, hogy a selyemipar városunkban ismét azon magaslatra emelkedjék, melyen az ötvenes években volt; mi minden biznnyal meg is fog történni, mihelyt a gubóraktár és ezután a fonyóda városunkban fel lesz állítva.

Adja az ég, hogy ez mielőbb megtörténjék.

Hogy mily eljárást kell, ha Isten éltet, a jövőben alkalmaznunk, erről majd a jövőben leszek bátor értekezhetni.

Kuzmics Lajos,
róm. kath. központi néptanító
és helyi selyemtenyésztési felügyelő.

Naptár. Szeptember.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
25 Kedd	Kleofás	Kleofás	13 Kornél
26 Szer.	Cyprian	Cyprian	14 † felmag.
27 Csüt.	Kozm. s Dem.	Kozm. s Dem.	15 Nicetas
28 Pént.	Vencel kir.	Vencel kir.	16 Euphem

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

4926. szám. Bács-Bodrogh vármegye apatini járás
kig. 1888. főszoigabirája.

Pályázati hirdetmény.

Monostorszegh és Kupuszina községekből álló közegészségi körben megürült s Monostorszegh községében székelő körorvosi állásra ezennel pályázat hirdettetik s a választás határidejéül 1888. évi október hó 7-ik napjának reggeli 9 órája Monostorszegh községéhez tüzetik ki.

Ezen állás javadalmazása következő:

600 forint évi kézpénz fizetés, 20 kr huppali és 40 kr éjjeli látogatási díj és 20 kr halottkémlesi díj Monostorszeghen, a hol a megválasztandó a halottkémlest is teljesíteni tartozik.

Felhivatnak pályázni óhajtok, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 73. §-a, valamint az 1883. évi I. t. c. 9. §. I. és az 1876. évi XIV. t. c. 143. §. értelmében minősítést, valamint a hivatalos nyelven kívül a német és dalmát nyelvnek bírását igazoló pályázati kérvényeket folyó évi október hó 1-ig bezárólag alulírott főszoigabirónál nyujtsák be, mert később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

A megválasztandó kézi gyógytár tartására kötelezett.

Apatinban, 1888. évi szeptember 15-én.

Ribiczey Béla,
főszoigabiró

3-2

Pályázati hirdetmény.

Alulírottak részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Bácsujfalu község jegyzői irodájában havi 25 fnt fizetés mellett, 3 hónapra, egy a jegyzői teendőkből, különösen az adóügyben jártas egyén, azonnal alkalmazást nyerhet. Felhivatnak a pályázni óhajtok, miszerint szabályszerűen felszerelt folyamodványait folyó hó 25-éig Bácsujfalu község elüljáróhoz címezve beküldjék, esetleg személyesen is jelentkezhetnek.

Bácsujfalun, 1888. évi szeptember hó 5-én.

Bikár György,
h. jegyző.

Walent Márton,
biró.

4593. szám.

tkvi 1888.

Árverési hirdetmény.

A kúlai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a karlovici szerb nemzeti egyházi alapok igazgatósága végrehajtatónak Gyuranov Száva végrehajtást szenvedő elleni 1500 fnt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a kúlai kir. járásbíróóság területén lévő, Ó-Soóvé községben fekvő, az ó-soóvéi 247. számú tjkben A. I. alatt foglalt s özv. Sztepanov szül. Misits Mila, kisk. Sztepanov Lyuba és Anna, ugy Gyuranov Száva nevében álló 255. hr. s 195. ó. i. számú egész házra és beltelekre 450 fntban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi október hó 16-ik napján délelőtti 10 órakor Ó-Soóvé községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át kézpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szoigaltatni.

Kelt Kúlán, 1888. évi szeptember hó 12-én.

A kúlai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Pályázat.

Krusevlyán (Bácsmegyében) Klemm Nándornak önkéntes leköszönése folytán megüritült német ajku kántortanítói állomásra ezennel pályázat hirdettetik. Ezen állomás javadalma:

1. Szabad lakás 1500 öl házi kerttel.
2. Kézpénzben a községtől 223 frt.
3. 45 pozsonyi mérő buza természetben.
4. 3 öl kemény fa.
5. 6 öl fűtő szalma.
6. Ismétlő iskoláért 15 frt.
7. 2 hold ^{529/1600} öl szántóföld használata adóteherrel.
8. Stóla-illeték 30—40 frt.

Kötelessége: a kántortanítókat végezni, ide értve a beteghez való menést is, az osztatlan iskolában tanítani; az ifjúságot vasárnaponként az egyházi énekekre oktatni.

Pályázhatnak azért csakis olyanok, kik az orgonálásban, úgy a magyar és német nyelvben jártasak és e képességeket élőszóval vagy okmányilag igazolják. Más folyamodó tekintetbe nem vehetnek. A folyamodványok a krusevlyai r. kath. iskolaszékre címelve, ft. Láng Márton esperesplébános urhoz Csataaljára küldendők.

A pályázat határideje **október 28.**

A próbaorgonálás pedig október 29-én d. e. 10 órakor leend a krusevlyai r. kath. plébánia-templomban. Ugyanazon alkalommal megejtetik a választás.

A megválasztott tartozik állását azonnal elfoglalni.

Krusevlyá, 1888. szeptember 20.

Fuchs József,

plébános, iskolaszéki elnök

3—1

10,042. sz.

1888.

Birtokeladási árverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium folyó évi 49,106. sz. magas intézménye folytán a szegedi kir. államjóságigazgatóság kezelése alatt álló alább felsorolt kincstári birtokok stb. örök eladása iránt az alább kitézített helyeken és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénz teendő le s az 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok szintén a kikiáltási árnak 10%-át tevő bánatpénz mellettkendő. A feltételek a szegedi m. kir. jóságigazgatóságnál és az illető kincstári ispánságoknál betekintheők. Az alább elősorolt birtokok közül az új-szt.-iváni I-s sz. nagybérlet (továbbá új helyi szántó) vagylagosan, előbb dülönként, azután egészben, a tovarisovai, veprováci, bresztováci, kereszturi, ó-verbázi, kucurai és pivnicai birtokok pedig vagylagosan háromféle módon kerülnek eladás alá; először 5—10 holdas és nagyobb részletekben, továbbá dülönként és utólagja egészben. A dülönkénti vagy egész birtoktestre csak zárt írásbeli ajánlatok adhatók be, míg az 5—10 holdas, vagy habár nagyobb, de a dülönként csak egy részét képező parcellákra egyenként csak szóbeli árverés fog tartatni. Ezen hármas mód szerint elérendő legkedvezőbb ajánlat fog a végeredménynek tekintetni. Utó ajánlatok semmi szin alatt figyelembe nem vétetnek. Az árverést megtartó helyek és birtokok a következők: **Zomborban a m. kir. adóhivatal hivatalos helyiségében 1888. évi november hó 6-án d. e. 9 órakor:** Szönta-erdői dunarév 24,360 frt, bezdáni hetivásár vámszedési jog 6468 frt, szántóvali volt 6³⁴¹ h. ispani föld 2820 frt, szántóvali dunameder 106³⁹² h. 8248 frt, és még több nagyobb és kisebb értékű birtoktest. — **Palánkán a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében 1888. évi november hó 2-án d. e. 9 órakor:** Paragai közlegelőből nyert 484³⁶⁹ h. föld 250,193 frt 60 kr, tovarisovai legelőföld I. nagybérlet 223¹¹⁶ h. 48,359 frt, II. nagybérlet 257²⁹⁴ hold 65,287 frt, III. nagybérlet 257²⁹⁵ h. 65,287 frt, tovarisovai legelőföld kisbérletek 307¹³⁶⁹ h. 77,172 frt, futak-esereviesi gözrév 60,016 frt, novoszelló-szotini révjog 33,300 frt, paragai 106⁴⁵ h. maradványföld 14,720 frt 80 kr, paragai 58⁵⁹ h. maradványföld 8112 frt 16 kr, német-palánkai hetivásár vámjog 13,896, hódsgáhi vásár vámszedési jog 5344 frt, újvidék-kamenicai révjog 10,780 frt, és még több nagyobb és kisebb értékű birtoktest. — **Kulán a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében 1888. évi október hó 24-én d. e. 9 órakor:** Bélapusztai I. sz. nagybérlet 410³² h. 81,172 frt, IX. sz. nagybérlet 432⁶¹² h. 99,026 frt, kereszturi tagosított birtok 705¹⁰¹⁸ h. 107,900 frt, ó-verbázi I. dülő 320¹²⁹ h. 102,403 frt, II. dülő 217⁵⁶⁵ h. 66,113 frt, kucurai 956¹³² h. tagosított birtok 321,068 frt, pivnicai I., II. és III. nagybérlet 1098¹²⁹⁹ h. 295,243 frt, kulai vásártér és orsz. vásárjog 53¹²⁸⁷ h. 37,625 frt 60 kr, kulai magtár 821 öl 20,920 frt, szt.-tamási legelőföld 83¹⁴⁰⁰ h. 25,161 frt, ó-soóvi tagosított föld 690⁶⁰⁹ h. 239,606 frt 48 kr, veprováci tagosított birtok 625⁷⁷² h. 250,780 frt, bresztováci I. dülő 159⁴¹³ h. 63,492 frt, II. dülő 143⁵⁸⁵ h. 45,440 frt, III. dülő 130¹¹²⁶ h. 34,836 frt, V. dülő 214¹⁵³⁹ h. 50,268 frt, pacseri Poeskay-féle 238¹⁰¹ h. szállományi föld 83,461 frt, kis-sztapári 387¹⁵⁰⁰ h. birtok 105,750 frt, kis-sztapári 304¹⁵⁰ hold birtok 105,350 frt, ó-becei Stefanovics-féle 8¹⁵⁷⁴ h. föld 2589 frt, kulai hetivásárjog 4508 frt, bresztováci IV. dülő 71⁸⁴⁴ h. föld 16,215 frt kikiáltási árral és még több nagyobb és kisebb értékű birtoktest. Szegeden, 1888. évi szeptember hó 12-én. **M. kir. államjóságigazgatóság.** (Utánnomat nem díjaztatik.) 2—1

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönségnek az őszi szántásra kipróbált

kétborozdás ekéimet ajánlani. Minden egyes darabbal bárkivel is versenyezem, minden időben.

Továbbá raktáron tartok: *egyes ekéket, szecskavágókat, repavágókat, tizedes mérlegeket, két- és háromtagu rézsutos vasboronákat és mindennemű gazdasági eszközöket.*

A tölem vásárolt minden egyes darabért jótállást vállalok.

Kérem a nagyérdemű közönség becses pártfogását

mély tisztelettel

SCHÜSZLER PÁL

Zomborban, Árpád-utca 91. sz., a „Fehér galamb” közelében.

3—1

5391. szám.

kig. 1888.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bajai járásban a csávolyi körorvosi állomás betöltendő lévén, arra ezennel pályázatot nyitattik. A körhöz, melynek székhelye Csávoly, — Felső-Szt.-Iván, Tataháza, Rém és Matheovics község tartozik 9500 lakossal. Évi fizetése 500 frt és Csávoly község részéről 2 öl lágyfa; látogatási díj a kör minden községében nappal 30 kr, éjjel 50 kr; Csávolyon halottkémelésért 20 kr. Tartozik a kör minden községében hetenként egyszer megjelenni, hová a községek által a székhelyről díj nélkül szállítatik.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy az 1876. évi XIV. 143. §, illetve az 1886. évi XXII. t. c. 73. § értelmében szabályszerűen felszerelt kérvényeiket e hivatalnál bezárólag **folyó évi október 11-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A választás **folyó évi október hó 14-én Csávolyon, a községházánál** fog megtartatni. Baján, 1888. szeptember 18-án.

Latinovits Gyula,

főszolgabíró.

3—1

6120. sz.

tkvi 1887.

Árverési hirdetmény.

A kúlai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtható Horanyecz András kereszturi lakos végrehajtást szenvedő elleni 7 frt 95 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kúlai kir. járásbírósa területén lévő, Keresztur község és határában fekvő, a kereszturi 345. számú tjkjvben Horanyecz András nevében álló A. I. alatti 351. hr. s 390. ö. i. számú házra és beltelekre 400 frtban, ugyanott foglalt 1674 hr. sz. 2 hold 1363 öl és 2059. hr. sz. 6 hold 1500 öl területű egynegyed telek földre 1381 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi november hó 10-ik napján délutáni 3 órakor Keresztur község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át kézpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kúlán, 1888. évi április hó 30. án.

A kúlai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

DÖRNER ZSÓFI

női szabónő

Zomborban, dob-utca 241. szám.

Ajánlja magát a n. é. hölgyközönségnek mindennemű

NŐI RUHÁK

elkészítésére, melyeket saját lakásán a legujabb divat, a legrövidebb idő és felette olcsó áron állít elő.

3—3

Az Ullrich-féle házban, a laktanya átellenében fekvő **szatócsüzlet, vendég-lövel** (Kantine) együtt f. évi november hó 1-étől egy vagy több évre bérbeadandó. Bővebb értesítést ad a háztulajdonosnő

Ullrich Borbála.

4912. sz.

tkvi 1888.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vértési Károly köz- és váltóüggyvéd budapesti lakos végrehajtható Vukadinovits Tódor, Vukadinovits Ársza, Vukadinovits Mojsziló, Vukadinovits Lázár és Vukadinovits Tódorné szül. Szimendits Jegda zombori lakosok végrehajtást szenvedők elleni 22 frt 20 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbírósa) területén levő, Zomborban fekvő, a zombori 951. sz. tjkvben Vukadinovits Ársza, Mojsziló, Tódor és Lázár zombori lakosok nevében álló A. + 1. s. 2820—2822. hr. 390. ö. i. sz. egész ház és 355^{1/12} öl beltelekre 700 frt becsértékben, továbbá a zombori 703. sz. tjkvben A. + 1. s. (2044—2045.) hr. 147. ö. i. sz. Vukadinovits Tódor és neje szül. Szimendits Jegda zombori lakosok nevében álló egész házra az árverést 720 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi november hó 15-ik napján délelőtti 9 órakor ezen kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, kézpénzben, vagy az 1881. LX. törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1888. évi július hó 13-án.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

3789. szám.

1888.

Árverési hirdetmény.

Mohol község képviselőtestületének folyó évi szeptember hó 17-én 259. sz. a határozatával a község tulajdonát képező nagyvendéglő és a hozzátartozó regálenak 1888. szeptember hó 2-án történt bérbeadására vonatkozó szerződés jóvá nem hagyatván, minek folytán ezen községi nagyvendéglő és a hozzátartozó regálenak 1889. évi január 1-től kezdődőleg három egymásutáni következő évekre leendő újabb bérbeadására nézve **folyó évi szeptember hó 27-ik napjának d. u. 3 órája** kitézetik.

Mely határidőre haszonbérelni szándékozik azon kijelentéssel hivatnak meg, miszerint kötelesek az árverés megkezdése előtt, az árverést vezető községi bíró kezébe 150 frt kézpénzt vagy ennek megfelelő óvadékképes értékpapirokat bánatpénz gyanánt letenni, esetleg zárt írásbeli ajánlataikat — melyben egyszersmind elismerik, miszerint az árverési feltételeket ismerik — hasonló összegű bánatpénzzel ellátni.

Az árverési feltételek a községjegyzői irodában betekintheők.

Moholon, 1888. szeptember 18.

Mikosevics Antal,
jegyző.

Ofner Lipót,
bíró.

1486. szám.

1888.

Árverési hirdetmény.

Nemes-Militics község elüljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község uri jogához tartozó italmérsi jog három egymásutáni következő u. m. 1889., 1890. és 1891. évekre, **f. évi október hó 21-ik napján d. u. 3 órakor** az itteni községházánál, a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverés útján, a kikiáltási ár 10%-ának bánatpénzül való lefizetése mellett haszonbére fog adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Nemes-Militicsen, 1888. szept. hó 17.

Kaich József,
jegyző.

Vidákovich Ádám,
kapitány.

3—2